

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Bakalářská práce

Agroturistika v Novohradských horách a jejich podhůří

Vypracovala: Bc. Iva Kálalová, DiS.
Vedoucí práce: Ing. Štumpf Petr, Ph.D.

České Budějovice 2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Iva KÁLALOVÁ**
Osobní číslo: **E10170**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Agroturistika v Novohradských horách a jejich podhůří**
Zadávací katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnocení současného stavu agroturistiky v oblasti Novohradských hor a jejich podhůří. Posouzení struktury předpokladů rozvoje agroturistiky ve vybrané oblasti. Identifikace potřeb a bariér rozvoje podnikání v agroturistice ve zvolené oblasti a návrh vhodných řešení současné situace.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek
2. Příprava a realizace vlastního výzkumu
3. Analýza současného stavu
4. Syntéza výsledků a poznatků
5. Návrh opatření na základě zjištěných poznatků

Rámcová osnova:

1. Úvod. Cíl práce (hypotézy). 2. Přehled řešené problematiky (literární rešerše). 3. Metodika. 4. Řešení a výsledky (diskuze). 5. Závěr. I. Summary a key words v AJ. II. Seznam použitých zdrojů. III. Seznam obrázků, tabulek a grafů. IV. Seznam příloh. V. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

Goeldner, C. R., Ritchie, J. R. B. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. 11th Edition. New York: Wiley, 2008.
Horner, S., Swarbrooke, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, 2003.
Mariot, P. *Geografie cestovního ruchu*. Bratislava: Akadémia, 1983.
Ritchie, J. R. B., Crouch G. I. *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective*. Oxon: CABI Publishing, 2003.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Petr Štumpf**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: **16. ledna 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2015**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

Ing. Viktor VOJTKO, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 5. března 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

Podpis studenta:

Poděkování:

Děkuji touto cestou Ing. Petru Štumpfovi, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady.

Obsah

1 ÚVOD.....	3
1.1 Cíl práce.....	4
1.1.2 Výzkumná otázka.....	4
2 PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY.....	5
2.1 Zelený cestovní ruch.....	6
2.1.1 Venkovský cestovní ruch.....	6
2.1.2 Agroturistika.....	7
2.1.3 Ekoagroturistika.....	8
2.2 Význam venkovského cestovního ruchu a agroturistiky.....	8
2.3 Specifika agroturistiky a venkovské turistiky.....	9
2.4 Základní legislativní rámec pro podnikatelské subjekty v agroturistice.....	11
2.5 Specifika podnikání v agroturistice a venkovské turistice.....	12
2.6 Charakteristika a členění podniků v agroturistice.....	14
2.7 Management cestovního ruchu v destinaci.....	16
3 METODIKA.....	18
4 ŘEŠENÍ A VÝSLEDKY.....	20
4.1 Charakteristika Novohradska.....	20
4.1.1 Lokalizace Novohradských hor a jejich podhůří.....	21
4.1.2 Přírodní podmínky.....	22
4.1.3 Vegetační kryt.....	22
4.1.4 Vodní toky a plochy.....	23
4.1.5 Přírodní léčivé zdroje.....	23
4.1.6 Chráněná území.....	24
4.1.8 Významné organizace v oblasti agroturistiky s celostátní působností.....	25
4.1.9 Management cestovního ruchu ve zvolené destinaci.....	26
4.1.10 Místní organizace podporující agroturistiku.....	27
4.2 Výsledky terénního šetření.....	29
4.3 Syntéza výsledků a poznatků.....	35
4.3.1 Vyhodnocení výzkumné otázky.....	38
4.4 Návrhová část.....	38
4.4.1 Zhodnocení současného stavu agroturistiky ve zvolené oblasti.....	39

4.4.2 Návrhy na zlepšení předpokladů pro agroturistiku.....	39
4.4.3 Vlastní návrh agroturistické farmy	46
5 ZÁVĚR.....	58
Summary a keywords (v anglickém jazyce).....	60
Seznam použitých zdrojů:.....	62
Seznam citované odborné literatury:.....	62
Seznam citovaných internetových zdrojů:	63
Seznam citovaných zákonů a vyhlášek:	64
Seznam obrázků a tabulek s uvedením názvů.....	66
Seznam příloh.....	67
Přílohy	67

1 ÚVOD

Neznámý romanopisec napsal na konci 19. století v knize *Ottovy Čechy*: „Pravdu pověděl, kdo nazval Nové Hrady kusem ráje, a to, ač na půdě české, nám Čechům přec neznámého, jakoby na kraji světa kdesi položeného.“

Zvolená oblast Novohradských hor se rozprostírá na jihu Čech při státní hranici s Rakouskem a někdy bývá milně řazena jako součást Šumavy, se kterou sousedí. V minulosti tato oblast prošla nerovnovážným historickým vývojem sahajícím až do pravěku, vrcholícím érou Rožmberků a Buquoyů charakteristickou rozvojem sklářství, dřevoplavby a koněspřežné tratě až k zásadnímu zlomu způsobenému 2. světovou válkou, odsunem německého obyvatelstva a následnou reimigrací do válkou postižené oblasti. V oblasti lze tedy nalézt nespočet světských i sakrálních památek, které však byly poznamenány čtyři desetiletí trvající izolací bránící přirozenému vývoji v oblasti. V oblasti kde bylo zřízeno hraniční pásmo, nezanechal komunistický režim z původních památek téměř nic. Také mnoho dalších památek ležících mimo pásmo podlehlo pod vedením komunistického režimu destrukci či chátrání. Ostatní zachovalé kulturní dědictví dodnes přibližuje zmizelou nebo zapomenutou historii a kulturu Novohradska a jeho obyvatel. Po roce 1989 bylo pohraničí zpřístupněno a léta nedotčené území mohlo odhalit své přírodní krásy, alespoň v tomto smyslu lze najít pozitivní dopad izolace.

Oblast Novohradských hor a jejich podhůří prošla obdobným historickým vývojem jako sousední Šumava, přesto je v porovnání s ní stále méně navštěvovanou destinací, infrastruktura se zde nerozvíjí zdaleka tak dynamicky, je zde nedostatek celostátně známých a propagovaných kulturních i přírodních památek a také nižší stupeň ochrany přírody. Nižší intenzita návštěvnosti v posledních letech má však pozitivní efekt na zachovalost krajiny a turisté vyhledávající klidnou dovolenou zde nacházejí dokonalé útočiště. Velká většina z nich se sem ráda vrací, aby objevovala další nová zákoutí těchto malebných hor.

V dané oblasti by tedy mělo být prioritou čerpat z přírodního potenciálu a na straně druhé vytvořit vhodné podmínky pro cestovní ruch, který v současné době patří mezi nejrychleji se rozvíjející odvětví. Tyto dvě skutečnosti lze dodržet pouze respektováním zásad trvale udržitelného rozvoje což je mimo jiné také cílem agroturistiky, jejíž rozvoj by měl pomáhat udržovat zvláštní venkovský charakter a neměl by likvidovat místní zdroje. Tato

forma je zároveň přijatelnější i pro starousedlíky a místní obyvatele. Je-li agroturistika vnímána pozitivně, je rovněž pravděpodobné, že na ni navážou jiní podnikatelé svými službami (např. prodejem domácích produktů, vybudováním občerstvovacích zařízení, apod.) a zároveň turista se zde bude cítit dobře. Tento multiplikační efekt agroturistiky má velký význam vzhledem k dlouhodobé ekonomické zaostalosti regionu a obyvatelům věnujícím se z velké části zemědělství.

Na základě uvedených skutečností bylo zvoleno téma bakalářské práce „Agroturistika v Novohradských horách a jejich podhůří“, neboť je v této oblasti patrný výrazný potenciál pro rozvoj tohoto druhu cestovního ruchu nesoucího mnoho výhod nejen pro podnikatele samotného, ale pro celou sledovanou oblast. Tento potenciál tvoří základ návrhové části, ve které budou využity informace z terénního šetření pro vytvoření návrhových opatření, které by vedly k úspěšnému a šetrnému rozvoji tohoto druhu cestovního ruchu a pro vytvoření vlastního návrhu agroturistické farmy ve zvolené oblasti. Cílem zpracování vlastního návrhu agroturistické farmy je zjistit, zda je pro již existující ekologické hospodářství rozšíření podnikatelských aktivit realizovatelné a rentabilní.

V průběhu práce bude blíže vysvětlen pojem agroturistika a specifikován její význam, vymezena zvolená oblast a její charakteristiky, dále budou získané teoretické poznatky a informace z terénního šetření podkladem pro vytvoření návrhové části.

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce zhodnocení současného stavu agroturistiky v oblasti Novohradských hor a jejich podhůří. Dále pak posouzení struktury předpokladů rozvoje agroturistiky ve vybrané oblasti, identifikace potřeb a bariér rozvoje podnikání v agroturistice ve zvolené oblasti a návrh vhodných řešení současné situace a vytvoření vlastního návrhu agroturistické farmy.

1.1.2 Výzkumná otázka

Jaké bariéry brání, při současném stavu agroturistiky v Novohradských horách a jejich podhůří, v jejím rozvoji?

2 PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

V této části bakalářské práce budou vymezeny základní pojmy a pozice agroturistiky v cestovním ruchu.

Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO) na Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu v roce 1991 definovala tento pojem takto: *Cestovní ruch (tourism) jako činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí (mimo místo bydliště), a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. Stanovenou dobou se v mezinárodním cestovním ruchu rozumí jeden rok, v domácím cestovním ruchu šest měsíců.* Tato definice je základem pro další definice jiných autorů, kteří ji v některých případech doplňují, např. Kunešová a Nedvědová (1992) dodávají, že významný faktor tvoří čerpání služeb spojených s pobytem za jiným účelem než výdělečným. Jakubíková (2009) ve své definici uvádí, že je cestovní ruch provozován za různými účely, vyjma migrace a výkonu normální denní práce.

Specifikovat cestovní ruch jen ve všeobecné rovině by nebylo dostačující z důvodu, že v každodenní praxi se projevuje v různých druzích a formách, které se neustále vyvíjejí. O druhy cestovního ruchu se jedná tehdy, když se za základ posuzování cestovního ruchu vezme motivace účastníků, tj. účel, pro který cestují a pobývají přechodně na cizím místě. Mezi základní druhy cestovního ruchu patří rekreační, sportovní, dobrodružný, myslivecký a rybářský, náboženský, lázeňský, zdravotní, obchodní, kongresový a stimulační. V praxi se druhy cestovního ruchu nevyskytují v čisté podobě, ale ve vzájemné kombinaci.

Formy cestovního ruchu umožňují blíže určit podstatu cestovního ruchu z hlediska potřeb a cílů jeho účastníků. Typologie forem cestovního ruchu využívá více klasifikačních kritérií např. podle věku účastníků, délky účasti, ročního období, použitého dopravního prostředku apod. Jedním z kritérií je převažující místo pobytu, z tohoto pohledu lze specifikovat městský cestovní ruch, příměstský cestovní ruch, venkovský cestovní ruch, agroturistiku (ekoagroturistiku), přímořský cestovní ruch, horský a vysokohorský cestovní ruch. (Hesková, 2006)

2.1 Zelený cestovní ruch

V současné době se stále více prosazuje celá řada nových druhů a forem cestovního ruchu, které spojuje šetrnost vůči cílovým místům cestovního ruchu, ohleduplnost vůči přírodě i celému životnímu prostředí, vůči kulturnímu a historickému bohatství i ohleduplnost ve vztazích mezi lidmi. Tyto nové druhy a formy cestovního ruchu jsou zahrnuty do tzv. „zeleného cestovního ruchu“. Zelený cestovní ruch zdůrazňuje především místní hledisko uskutečňování (nejen ve volné krajině, ale i v mírně osídlených oblastech) a je charakterizován touhou návštěvníků splynout s přírodou a lidským prostředím. (Pourová, 2002)

Neboť nebyla dosud vytvořena jednotná klasifikace a systematizace venkovského cestovního ruchu, můžeme se mezi autory setkat s různými definicemi. U většiny autorů se však setkáme s vymezením následujících druhů zeleného cestovního ruchu.

2.1.1 Venkovský cestovní ruch

Venkovský cestovní ruch (ruraltourism) zahrnuje soubor činností spojených s cestováním a pobytem lidí ve venkovském prostředí. Obvykle jde o činnost spojenou s návratem k přírodě, s možností ubytování ve vesnických domech a různých ubytovacích zařízeních na venkově, kde je součástí nabídky i možnost stravování nebo vlastní přípravy stravy a možnost se zapojit do různých činností spojených s pobytem na venkově. Cílem rozvoje cestovního ruchu na venkově je zapojit do poskytování služeb místní obyvatelstvo. (Hesková, 2006)

Podle Oriěšky (2010) jsou služby venkovního cestovního ruchu relativně samostatný soubor služeb poskytovaných účastníkům venkovního cestovního ruchu, označovaný též jako rurální cestovní ruch. Venkovský cestovní ruch je druh cestovního ruchu, který pod společným názvem zahrnuje vícedenní pobyt ve venkovském prostředí a rekreační činnosti realizované na venkově.

2.1.2 Agroturistika

Součástí venkovského cestovního ruchu je i agroturistika (agrotourism), která se spojuje s uspokojováním potřeb účastníků cestovního ruchu na zemědělském hospodářství nebo na selské usedlosti (tzv. dovolená na selském dvoře, resp. na farmě). Jde o trend návratu do přírody a aktivní odpočinek. Jsou s ní spojené netradiční zážitky s poznáváním života a práce na zemědělském hospodářství (charakter práce, rostliny, zvířata, nářadí apod.). Dále to jsou různé typy řemesel a tradic (tkaní a vyšívání, řezbářství, hrnčářství, hudba, tanec, lidové slavnosti, příprava gastronomických specialit apod.). Do nabídky patří také možnost sportovně-rekreačních aktivit (jízda na koni, myslivost, rybářství apod.). V agroturistice je možná aktivní účast na typických farmářských činnostech (sečení a sušení sena, dojení, výroba másla a sýrů, sklizňové práce, sběr ovoce a lesních plodů, konzervování ovoce a zeleniny). Agroturistika se pokládá za formu udržitelného cestovního ruchu. (Hesková, 2006)

ROSA o.p.s. – jihočeská společnost pro ochranu přírody (2002) dále definuje agroturistiku jako formu venkovské turistiky, kterou provozuje farmář a slouží mu jako vedlejší finanční zdroj k udržení nebo rozšíření jeho pracovní činnosti. Dále ROSA o.p.s. uvádí, že agroturistika pomáhá stabilizaci venkovského obyvatelstva. Může částečně řešit nezaměstnanost ve venkovských oblastech a snižuje závislost na městě. Tím přispívá k udržitelnému rozvoji venkova. Agroturistika může být pro provozovatele výrazným zdrojem příjmů v celoročním rozpočtu.

Pourová (2002) definuje agroturistiku jako specifickou formu venkovského cestovního ruchu, která vedle bezprostředního využívání přírody a krajiny venkova je charakteristická přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem (budovám) se zemědělskou funkcí.

Vaněček (1997) definuje agroturistiku obdobně, a to jako formu rurální (venkovské) turistiky, která je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a slouží jim jako hlavní nebo další finanční zdroj k udržení nebo rozšíření hlavního podnikatelského programu, tj. výroby zemědělských produktů (rostlinných nebo živočišných).

2.1.3 Ekoagroturistika

Mezi další formu venkovského cestovního ruchu se zařazuje ekoagroturistika, jejíž specifikum spočívá v provozu na certifikované ekologické farmě. Ekologická farma nepoužívá při výrobě rostlin a chovu zvířat žádné syntetické přípravky ani hnojiva, zvířata jsou chována přirozeným způsobem. Produkty ekologického zemědělství podléhají přísné kontrole a smějí používat ochrannou známku BIO.(ROSA o.p.s. – jihočeská společnost pro ochranu přírody, 2002)

Pourová (2002) ještě dodává, že podstatným znakem této formy agroturistiky je nejen sepeť s farmářskou rodinou, ale i účast na zemědělských pracích a konzumace produktů jejich ekologického zemědělství.

Goeldner a Ritchie (2009) uvádějí, že principem ekoturistiky je udržet nebo dokonce vylepšit kvalitu a přitažlivost přírodního prostředí. Hlavním jejím přínosem a významem je, že poskytuje pracovní místa a příjmy pro místní obyvatele, přináší možnosti finančních prostředků pro podporu chráněných nebo přírodních oblastí, poskytuje ekologickou výchovu návštěvníkům a chrání dědictví a zachování přírodního prostředí.

2.2 Význam venkovského cestovního ruchu a agroturistiky

Cestovní ruch představuje v současné době jedno z nejprogresivnějších odvětví světové ekonomiky. Jeho příjmy jsou vyšší než příjmy z naftového a automobilového průmyslu, vytváří nejvíce pracovních míst.(Stříbrná, 2005)

Ministerstvo zemědělství (2010) ve své publikaci rozděluje význam agroturistiky pro následující skupiny:

Pro obce:

- finanční přínos
- stabilizace obyvatel (zvláště mladých a rodin)
- zlepšení ekonomické a sociální situace v obci
- rozvoj nebo zlepšení kulturních a společenských aktivit
- podnícení zájmů o rozvoj infrastruktury i mikrostruktury

- obec se dostane do povědomí turistů
- za příznivých okolností se stane známou a stoupá její návštěvnost

Pro farmáře:

- doplňkové zdroje příjmu
- využití volné kapacity pracovní síly v rodině
- zatraktivnění činností na farmě
- společenská prezentace
- motivační aspekt pro rodinného nástupce na farmě
- omezení odchodu mladých rodinných příslušníků mimo obec
- využití a finanční zhodnocení volných ubytovacích kapacit nebo prostorů
- využití půdy, vody, lesů, přírodních útvarů na vlastních pozemcích nebo pozemcích obce dalším způsobem, k rekreaci a odpočinku hostů (turistů)

Pro turisty:

- klid, pohoda, návrat k přírodě
- zájem o životní styl a filosofii rolníka
- poznávají své „kořeny“
- mohou si sami opatřit lesní plody, zakoupit čerstvé ovoce, zeleninu, domácí výrobky
- mohou si vyzkoušet dovednost při zemědělských pracích
- posouzení finanční náročnosti dovolené na statku (farmě)

2.3 Specifika agroturistiky a venkovské turistiky

Agroturistika je forma rurální (venkovské) turistiky, je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a slouží jim jako hlavní nebo další finanční zdroj k udržení nebo rozšíření hlavního podnikatelského programu, tj. výroby zemědělských produktů (rostlinných nebo živočišných). (Vaněček, 1997)

Podle Orišky (2010) je agroturismus spojený s uspokojováním potřeb návštěvníků u agropodnikatele nebo v zemědělském hospodářství (ubytování, stravování, využívání volného času). Agroturismus využívá místní zdroje, místní suroviny a místní

infrastrukturu. Spojuje se s aktivním odpočinkem, poznáním života a práce na hospodářském dvoře, řemesel a tradic, sportovně – rekreačními aktivitami, ale i s přímou účastí na typických farmářských činnostech.

Stříbrná (2005) uvádí mezi základní specifika venkovské turistiky

- umístění ve venkovských oblastech;
- je funkčně venkovská, budovaná na zvláštních rysech venkovského světa (malovýroba, otevřený prostor, kontakt s přírodou, dědictvím minulosti, tradiční zvyky a způsoby);
- venkovská ve svém měřítku tj. malé budovy, malá sídla ap.;
- tradiční ve svém charakteru, což znamená, že poroste pomalu a organicky ve spojení s místními rodinami. Často bude řízena na místní úrovni a rozvíjena s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti;
- trvale udržitelná, tzn., že její rozvoj by měl pomáhat udržovat zvláštní venkovský charakter a neměl by likvidovat místní zdroje. Na venkovskou turistiku by se mělo hledět jako na potenciální nástroj ochrany přírody a krajiny a trvale udržitelného rozvoje spíše než jako na urbanizační a rozvojový nástroj;
- složena z mnoha druhů, které umožní komplexní obraz venkovského prostředí ekonomiky a historie

Doprovodné programy

Cestovní ruch není jen pouhé ubytování či zajištění stravování turistů, ale i péče o jejich volný čas. Dobře organizovaná turistika obsahuje proto i řadu doprovodných programů, zajímavých a atraktivních. Tyto programy vlastně kompletují celkový nabízený produkt cestovního ruchu, dávají mu určitý image. Přitom nemusí jít jen o zprostředkované aktivity ve vazbě na okolí (pamětihodnosti, přírodní zvláštnosti, místní atrakce aj.).(Vaněček, 1997)

Němčanský (1996) dále uvádí, že doprovodné programy podnikateli umožňují určitou specializaci a tedy i výjimečnost v nabídce. Doprovodný program nemusí organizovat ubytovatel. Důležité je, aby o něm informoval hosty, resp. ho zprostředkoval.

Může se jednat o:

- Zemědělské činnosti – rekondiční akce spojené s pomocí turistů při senoseči, žních, pasení hospodářských zvířat, úklidu stájí a chlévů ap.
- Projížděky na koních a jezdecké školy. Lze doplnit i projížděkami bryčkou nebo kočárem.
- Lov zvěře a rybaření.
- Letní a zimní sporty – jde o celou plejádu doprovodných programů, ve kterých hraje důležitou roli charakter okolní krajiny.
- apod.

2.4 Základní legislativní rámec pro podnikatelské subjekty v agroturistice

Obdobně jako u jiných druhů podnikání i zde existuje řada právních norem a předpisů, které je potřeba před samotným podnikáním zohlednit. Základem je obchodní zákoník přesněji zákon č. 513/1991 Sb. Ve vztahu ke zvolené formě podnikání pak Živnostenský zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, který upravuje podmínky vztahující se k živnostenskému oprávnění. Zákoník práce č. 262/2006 Sb. je součástí soukromého práva a upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Věnuje se vymezení pracovněprávních vztahů, které jsou rovněž součástí většiny podnikatelských činností. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích nahradil zákon č. 513/1999 (obchodní zákoník) a mění např. pravidla ohledně společností, včetně nejčastějších společností s ručením omezeným, především ale definuje právní formy podnikatelských subjektů a obchodně – závazkové vztahy. Provoz každého podniku je dále podmíněn důkladnou znalostí Zákonu o účetnictví č. 563/1991 Sb. a Zákonu o daních z příjmu č. 586/1992 Sb. Takto vymezený legislativní rámec však není úplný a je nadále ovlivňován dalšími zákony a místními předpisy, jejichž znalost je v zájmu především podnikatele samotného. Jde např. o Zákon č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí; Zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty; Zákon č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků; Stavební zákon (č. 183/2006 Sb.); Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích; Zákon č. 348/2005 Sb. o rozhlasových a televizních poplatcích; a další zákony a vyhlášky (např. Vyhláška č. 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby). Poskytovatelé ubytovacích a stravovacích zařízení dále musí sledovat nařízení

Evropského parlamentu a Rady (ES) týkajících se především hygieny potravin (zejména zavedení principů HACCP) a řídit se jimi.

2.5 Specifika podnikání v agroturistice a venkovské turistice

Rozvoj turistiky na venkově může být užitečný nejen zemědělcům, ale i ostatním obyvatelům venkova. Ti mohou přispívat k rozvoji obce nebo regionu vedle provozování ubytovacích služeb, zprostředkováním dalších služeb v oblasti obchodu, stravovacích služeb, placených služeb pro obyvatelstvo, řemeslné výroby, opravárenství, činnosti spojené s organizováním volného času a zejména reklamní a informační služby v souvislosti s propagací daného území.

Převážně půjde o malé a drobné podnikání sezónního charakteru (od jara do podzimu). Z toho plyne, že turistická sezóna musí “vydělat“ na další rozvoj podnikání, resp. na jeho udržení, včetně překrytí období mezi sezónami. (Němčanský, 1996)

Pro potřeby této práce, zde bude uvedeno dělení podniků dle Nařízení komise EU, která zahrnuje oproti typologii Eurostatu výraz mikro podnik. Uvedená metodika klasifikace podniků používá čtyři kritéria: počet zaměstnanců, roční obrat, bilanční suma roční rozvahy, nezávislost. Třídění podniků je následující:

- Mikropodnik (drobný podnikatel): do 10 zaměstnanců, roční obrat do 2 mil. EUR, nebo bilanční suma roční rozvahy do 2 mil. EUR.
- Malý podnik: do 50 zaměstnanců, roční obrat do 10 mil. EUR, nebo bilanční suma roční rozvahy do 10 mil. EUR.
- Střední podnik: do 250 zaměstnanců, roční obrat do 50 mil. EUR, nebo bilanční suma roční rozvahy do 43 mil. EUR.

Rozhodujícím kritériem diferenciacie je však počet pracovníků.

Je nespornou skutečností, že ve struktuře všech firem tvoří malé a střední firmy drtivou většinu. Tento sektor dosáhl v uplynulých letech mnoha pozitivních změn. (Veber, Srpová, 2012)

Ministerstvo průmyslu a obchodu uvádí v „Akčním plánu podpory malého a středního podnikání na rok 2015“ následující: Segment malých a středních podniků (MSP) hraje

v ekonomice ČR významnou roli, jeho podíl na celkovém počtu aktivních podnikatelských subjektů v r. 2013 činil 99,83 %.

Malé a střední podniky hrají rozhodující roli při tvorbě pracovních příležitostí a obecně jsou faktorem sociální stability a hospodářského růstu. Tyto podniky však čelí mnoha typickým nevýhodám, například mají často potíže při získávání kapitálu nebo půjček, což je způsobeno omezeným zajištěním, které mohou tyto podniky nabídnout, v protikladu ke zpříšňujícím se pravidlům pro řízení úvěrového rizika na straně bank a dalších finančních institucí. Omezené zdroje mohou rovněž zúžit přístup k informacím, zejména o nových technologiích a potenciálních trzích, limitovat je v marketingových aktivitách, průniku na zahraniční trhy, inovačních schopnostech a dalších oblastech. Východiskem by měla být na základě Koncepte malého a středního podnikání cílená podpora kultivace podnikatelského prostředí, rozvoj poradenských služeb a vzdělávání pro podnikání, rozvoj podnikání založeného na podpoře výzkumu, vývoje a inovací či udržitelné hospodaření s energií.

Jak již bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, v oblasti venkovské turistiky se bude jednat o malý podnik, ideálně mikropodnik. Základem jsou ubytovací kapacity, jejichž majitelem mohou být buď ti, kteří na vesnici bydlí trvale, nebo ti, kteří zde vlastní rekreační objekty. Náhradní podnikatelské aktivity budou vyhledávat i samotní zemědělci jako dodatečný finanční zdroj pro udržení hlavní podnikatelské činnosti – zemědělské výroby a to především pronájemem volných obytných prostor přímo na farmě, které jsou pro účely agroturistiky ideální. Před zahájením samotného podnikání je kromě zvolení právní formy a prostudování příslušného právního rámce (kterému je věnována samostatná kapitola) nutné věnovat dostatečný prostor podnikatelskému projektu, analyzovat stávající stav a vývojové trendy. To vše pak zohlednit a vyhodnotit při analýze stavu a volbě:

- typu zařízení (např. penzion, kemp, apod.)
- orientace na klientelu: z analýzy musí být zřejmé, zda se bude jednat o hromadné zájezdy či o individuální turisty. S tím souvisí i uvažovaná kapacita zařízení. Podle věkové skupiny musí být nabízeny i doplňkové služby a přizpůsobena cenová politika. Zde se jedná především o rodiny s dětmi.
- podmiňujících akcí: rozhodnutí o určitém záměru předpokládá vedle vlastní realizace zařízení i řadu podmiňujících akcí např. úpravu příjezdových

komunikací, majetku obce, dopravní a propagační značení, čističky odpadních vod, turistické stezky aj.

- způsobu propagace a obchodní politiky.

Každý podnikatelský subjekt by si měl vypracovat individuální kalkulaci na základě vlastních ubytovacích i jiných kapacit, finančních zdrojů na jejich získání, nákladovosti poskytovaných služeb a především cen za jejich poskytování. Ceny by měly odrážet druh a úroveň ubytovacího zařízení podle zařídění a kategorizace, sezónnost, případně i polohu apod. To je však záležitostí vlastní obchodní politiky. (Němčanský, 1996)

2.6 Charakteristika a členění podniků v agroturistice

Již v minulosti vedla snaha o posuzování charakteru ubytovacích zařízení ke vzniku kategorizace či typologie v oblasti cestovního ruchu. Ať už se jednalo o kategorie či třídy a jejich rozličná označení (např. velkými písmeny nebo hvězdičkami) cílem bylo vždy usnadnit orientaci spotřebiteli, dopomoci výběru služby v cestovním ruchu a naplnit jeho očekávání. Na straně druhé - pro provozovatele tyto vyhlášky, normy a doporučení vedou k lepší informovanosti, zkvalitnění služeb, zvýšení transparentnosti trhu a v neposlední řadě k usnadnění vztahů mezi uživateli služeb cestovního ruchu a poskytovateli.

Závazným opatřením pro provozovatele je již zmíněná Vyhláška č. 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby. Vyhláška vymezuje v § 43 následující „*Stavba ubytovacího zařízení²⁵ se zařazuje podle požadavků na plochy a vybavení do tříd, které se označují hvězdičkami, stanovené normovými hodnotami. Hotely se člení do pěti tříd; hotel garní má vybavení jen pro omezený rozsah stravování, minimálně však snídaně a člení se do čtyř tříd. Motel a penzion se člení do čtyř tříd. Turistické ubytovny se zařazují do dvou tříd a kempy, skupiny chat a bungalovy se zařazují do čtyř tříd.*“ (TZB-info, 2001-2015)

Asociace hotelů a restaurací ČR v minulých letech vyvíjela aktivity v budování systému „Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení v ČR“ za podpory MMR ČR a agentury Czech Tourism. Začátkem roku 2010 se tyto aktivity spojily s cílem dalších Hotelových asociací sedmi zemí Evropské unie v založení Hotelstars Union, která si dala

za cíl především sjednotit klasifikaci hotelových služeb pomocí jednotné metodiky a využití společného marketingu při propagaci certifikovaných zařízení. Definuje mimo jiné kategorie ubytovacích zařízení takto:

- Hotel
- Motel
- Botel
- Pension

Jiná hromadná ubytovací zařízení:

- kemp (tábořiště)
- chatová osada
- turistická ubytovna

Klasifikace ostatních kategorií ubytování je stanovena v dokumentu „Doporučení upravující základní ukazatele pro poskytování ubytovacích služeb v rámci ubytování v soukromí, v kempech a chatových osadách a turistických ubytovnách“ s tím, že:

- Svaz podnikatelů ČR ve venkovské turistice a agroturistice ručí za ubytování v soukromí;
- Kempy a chatové osady ČR – Živnostenské společenstvo ručí za kategorii kempy a chatové osady;
- Klub českých turistů ručí za kategorii turistické ubytovny.

(Asociace hotelů a restaurací, n.d.)

Jak vyplývá z předchozího textu, v České republice nejsou platné závazné normy standardu ubytovacích služeb, ale existují doporučení o ubytovacím standardu, která jsou nezávazná.

Stříbrná (2005) uvádí, že podmínkám venkovské turistiky nejlépe vyhovuje ubytování v soukromí a z hromadných ubytovacích zařízení je pak nejvhodnější kategorie penzion. Ubytování v soukromí je typické zejména pro agroturistiku. Lze ho provozovat jednak pronájemem obytné místnosti, bytu nebo rekreačního objektu (chata, srub, chalupa, rekreační domek).

Hromadná ubytovací zařízení, která připadají v úvahu pro provozování venkovské turistiky, jsou v zásadě malé hotely a penziony. Kategorie hotel je hromadné ubytovací zařízení minimálně s deseti pokoji pro hosty, vybavené pro přechodné ubytování a služby s tím spojené (zejména stravovací). Kategorie penzion je hromadné ubytovací zařízení nejméně s pěti pokoji, omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, avšak ubytovacími službami srovnatelnými s hotelem. (Stříbrná, 2005)

2.7 Management cestovního ruchu v destinaci

Destinační management je forma řízení určité oblasti (destinace) za účelem zvýšení efektivnosti aktivit spojených s cestovním ruchem a jeho udržitelným rozvojem. Cílem destinačního managementu je koordinovat činnost jednotlivých zájmových skupin podílejících se na rozvoji cestovního ruchu destinace, vytvářet strategické plány pro její rozvoj, využívat podpůrné fondy, organizovat a podporovat spolupráci mezi komerčním a neziskovým sektorem, realizovat marketingové aktivity a celou destinaci řídit za účelem udržení konkurenceschopnosti na trhu. (Rygllová, Burian, Vajčnerová, 2011)

Organizační a řídicí struktura turismu je představována institucemi na národní, regionální a místní úrovni (nositelů politiky turismu). Instituce jsou propojeny vzájemnými kompetencemi a vztahy mezi nimi na horizontální i vertikální úrovni, které jsou zařízeny platnými legislativními i nelegislativními opatřeními a nástroji, včetně opatření a nástrojů upravujících finanční rámec pro fungování celého systému turismu. (Palatková, Zichová, 2014)

System organizace řízení cestovního ruchu v České republice:

Podle právního hlediska

- veřejnoprávní orgány (Evropská unie, stát, kraje)
- privátní organizace (zájmová sdružení, profesní organizace)
- zájmové skupiny

Podle územní hierarchie

- mezinárodní (EU, OECD, UNWTO)
- národní (asociace, ministerstva, národní centrály)
- regionální (regionální svazy turismu)

- lokální(spolky)
(Tittelbachová, 2011)

3 METODIKA

Před samotným zpracováním této bakalářské práce bylo nutné stanovit si cíle a výzkumnou otázku odpovídající zvolenému tématu. Výzkumná otázka byla volena tak, aby odpovídala cílům práce a zároveň doplňovala řešenou problematiku. Zodpovězena bude v kapitole 4.3 (podkapitole 4.3.1). Na základě cílů byla vybrána odborná literatura zaměřená na danou problematiku, kterou bylo nutno prostudovat a získat potřebné informace. Sekundární zdroje dat pro tuto práci tvořili především odborná literatura, internetové zdroje, propagační materiály. Primárním zdrojem informací byly informace získané osobní návštěvou v turistických informačních centrech a především přímým dotazováním podnikatelů působících v agroturistice v oblasti Novohradských hor. Získané informace bylo nutné seřadit a uspořádat, na obecné rovině v literární rešerši a informace týkající se vlastního průzkumu pak v kapitole 4 Řešení a výsledky.

Sběr primárních dat byl proveden metodou dotazování. Prvním krokem byla přesná definice výzkumného problému a cíle, kterého je třeba dosáhnout (viz kapitola 4). Pro účely této práce byla zvolena technika sběru dat osobním dotazováním, a to metodou kvalitativního výzkumu. Tato technika umožňuje hlubší analýzu vztahů, závislostí a příčin přímo u zkoumané jednotky. (Příbová, 1996). Metoda kvalitativního výzkumu byla zvolena vzhledem k nízké četnosti agroturistických farem ve zvolené oblasti tedy i malému referenčnímu vzorku. Na základě geografického umístění a splnění znaků agroturistické farmy bylo vybráno a následně osloveno devět podnikatelských subjektů, z nichž šest projevilo ochotu spolupracovat. Dotazník tvořilo 19 otázek a jeho struktura je postavena na logickém sledu od obecnějších ke konkrétnějším respektive osobnějším otázkám. V úvodu se respondent seznámil s autorem výzkumu, tématem a účelem práce. Jako první byly voleny identifikační otázky, tedy otázky charakterizujících respondenta, dále doplněny o otázky meritorní (tedy týkající se předmětu šetření). Dotazník byl vytvořen tak, aby odpovídal podstatě individuálního hloubkového rozhovoru a respondent mohl volně vyjadřovat své názory a pocity k předmětu výzkumu, přičemž tazatel si tyto odpovědi sám do dotazníku zaznamenává, případně dává další doplňující otázky. Většina otázek měla formu otázek otevřených s výběrem s možností zaznamenání podrobného tvrzení respondenta v průběhu rozhovoru, tak, aby získaly co nejkonkrétnější podobu. V otázkách otevřených šlo především o motivaci respondenta k obsáhlejší odpovědi.

Získaná data, byla zpracována a využita v kapitole 4 (Řešení a výsledky). Zde byl analyzován současný stav nabídky tohoto druhu cestovního ruchu v oblasti Novohradských hor a jejich podhůří. Prostřednictvím důkladné analýzy byly zjištěny nedostatky a vytipovány možnosti pro zlepšení předpokladů Agroturistiky v Novohradských horách a jejich podhůří. Zároveň bylo vytipováno fungující ekologické hospodářství, kde byl, po domluvě s majitelem, zpracován návrh rozšíření podnikatelských aktivit o ubytovací služby agroturistické farmy. Výsledkem tohoto návrhu je ekonomické vyhodnocení, zda by bylo rozšíření podnikatelských aktivit pro farmu realizovatelné a ziskové.

4 ŘEŠENÍ A VÝSLEDKY

4.1 Charakteristika Novohradska

Novohradské hory mají výhodnou geografickou polohu, která je klíčovým atributem v dalším rozvoji jejich cestovního ruchu. Nachází se na jihu České republiky a administrativně přísluší do Jihočeského kraje převážně do okresů České Budějovice a Český Krumlov, které se samy o sobě těší velké přízni návštěvníků. Rozprostírají se při státní hranici s Rakouskem, kde dvě důležité dopravní osy (České Budějovice – České Velenice a České Budějovice – Dolní Dvořiště) tuto oblast ohraničují. Naopak sídla na jihu, při státní hranici s Rakouskem, mají nevýhodnou dopravní i obslužnou polohu periferní horské a podhorské oblasti. Krajina disponuje vysokým potenciálem, který zde vytvořila příroda a člověk, který se zde vyskytuje v téměř dokonalé harmonii. Dominanta přírodního potenciálu je založena především na atraktivitě členitého horského reliéfu, doplněna o atraktivní přírodní lokality nebo chráněná plošná území, jakými jsou například Žofínský a Dobrovodský prales. Z celkem zhruba osmnácti Novohradsko horských vrcholů přesahujících tisíc metrů se na území České republiky nachází tři - nejvyšším je Kamenec 1.072 m.n.m., dále Myslivna 1.040 m.n.m. a Vysoká 1.034 m.n.m. (Mičková, Šíp in Kolektiv autorů, 2006)

Oblast Novohradských hor dodnes není příliš zasažena průmyslem. Rozvívělo se zde hlavně dřevařství a hamernictví a v určitém období i jedinečné buquoyenské sklářství.

Území bylo po dlouhá desetiletí zakázanou zónou u železné opony a je velmi dobře zachovalé – horské hluboké lesy se zaniklými sklářskými osadami střídají podhorské pastviny s venkovskými samotami a menšími obcemi. (iTRAS, 2009-2016)

V Novohradských horách se nachází několik desítek zaniklých osad a bývalých vesnic.

Centrem oblasti jsou Nové Hrady s pozoruhodným hradem, historickým náměstím, klášterem a zámekem, k dalším významným střediskům patří Trhové Sviny a Kaplice. Z významných památek lze jmenovat např. tvrze Žumberk a Cuknštejn.

4.1.1 Lokalizace Novohradských hor a jejich podhůří

Oblast se nachází na jihu České republiky a administrativně přísluší do Jihočeského kraje, okresů České Budějovice, Český Krumlov a z malé části Jindřichův Hradec. Rozloha vymezeného regionu činí asi 1 090 km². Novohradské hory na severu a západě navazují na Novohradské podhůří a zahrnují území směrem ke státní hranici s Rakouskem, do kterého dále zasahují. Hranice mezi Novohradskými horami a Novohradským podhůřím je na české straně vymezena zhruba linií vedoucí v blízkosti silnice mezi Cetvinami, Bělou a Malonty. Dále od Malont se hranice celku obrací k východu a pak opět k severu po linii Pohořského potoka až k jeho zaústění do Černé až k Benešovu nad Černou, odtud do Konratic a dále po severozápadním a severním úpatí Kraví hory. V Dlouhé Stropnici linie přechází na řeku Stropnici a stáčí se k severovýchodu, kde přechází na státní hranici. (Mičková in Kolektiv autorů, 2006)

Obrázek 1: Novohradské hory a jejich podhůří

Zdroj: Kolektiv autorů (2006)

4.1.2 Přírodní podmínky

Geomorfologicky spadají Novohradské hory pod oblast Šumavská hornatina v Šumavské sub provincii, kde se rozkládají v její nejvýchodnější části. Dále se dělí na dva geomorfologické podcelky, a to Pohořskou hornatinu a Jedlickou vrchovinu. Průměrná nadmořská výška Novohradských hor je 809,9 m a střední sklon činí $7^{\circ}07'$. Novohradské hory jsou na severu od Novohradského podhůří odděleny výraznými, až 300 m vysokými, z části zlomovými svahy. Pro okrajové části hor jsou charakteristická hluboce zaříznutá údolí vodních toků (Pohořský potok, Černá).

Novohradské hory v současné době patří do chladné klimatické oblasti, kde se v nadmořské výšce 900 m pohybují průměrné roční teploty kolem 5°C . Průměrný roční úhrn srážek v nejvyšších oblastech nepřesahuje 950 mm.

Novohradské podhůří patří převážně do mírně teplé klimatické oblasti, kde se v nadmořské výšce 500 m.n.m. pohybují průměrné roční teploty kolem 7°C . Průměrný roční úhrn srážek ve stejné nadmořské výšce je kolem 600 mm.

Klimatické podmínky v oblasti jsou tedy rozmanité. Zkoumaný region leží v oblasti přechodného klimatického pásu středoevropského typu s vyváženým vlivem pevniny a oceánu. (Mičková, Rypl in Kolektiv autorů, 2006)

4.1.3 Vegetační kryt

Biota má zde převážně horský ráz - je zde zastoupena zejména biota jedlo-bukového a na vrcholech i smrko-jedlovo-bukového vegetačního stupně. Potencionální vegetaci tvoří převážně květnaté bučiny, acidofilní horské bučiny na nejvyšších vrcholech a podmáčené smrčiny s bohatými přízemními mechovými a rašeliníkovými koberci. Nejběžnějším typem horských luk jsou tzv. smilkové pastviny, kde hlavní složkou je smilka tuhá a několik málo dalších otužilých rostlin. Fauna je tvořena druhy hercynských horských lesů a je blízká Šumavskému bioregionu. Zejména v podhůří byla naprostá většina původní vegetace vymýcena, krajina zkulturněna a je zemědělsky využívána.

Lesní prostory jsou v současné době tvořeny z cca 90 % jehličnany a pouze z cca 9 % listnáči, cca 1 % výměry lesů připadá na holiny. Jednoznačně dominantní dřevinou je smrk obecný, pěstovaný většinou v monokulturách s minimální příměsí jiných dřevin.

Původně dominantní dřevina celé oblasti buk lesní dnes zaujímá pouhých cca 5 %.(AOPK ČR, 2007)

4.1.4 Vodní toky a plochy

Po hřebenech Novohradských hor probíhá hlavní evropské rozvodí mezi Labem a Dunajem, tedy mezi Severním a Černým mořem. Novohradské hory jsou významnou pramennou oblastí jihočeských řek. Hlavní řekou Novohradska je Malše se svými nejvýznamnějšími přítoky Černou s Pohořským potokem, Tichou, Kamenicí a Stropnicí se Svinenským potokem. (Mičová in Kolektiv autorů, 2006)

Říční síť je nejhustší v nejvyšší části pohoří, protože je zde největší množství srážek a také četná prameniště (Malše, Černá, Stropnice, Svinenský potok). Řeky a potoky jsou krátké, přímé a mají celkem velký spád a odtok.(Novohradky.info, 2005-2015)

V letech 1778–1783 byl v Novohradských horách realizován projekt zvaný buquoyská vodní cesta, který spočíval v úpravě místních toků a vybudování důmyslného systému vodních nádrží (tzv. klauz neboli zdrží) tak, aby byla umožněna plavba dřeva (voroplavba). Tato vodní cesta není již dnes hospodářsky využívána, ale některé její části jsou v krajině rozpoznatelné dodnes – typickými ukázkami jsou např. původní klauzury Huťský rybník, Zlatá Ktiš, Pohořský rybník, Kapelunkaj. (iTRAS, 2009-2016)

4.1.5 Přírodní léčivé zdroje

V současnosti je zde z přírodních léčivých zdrojů využíván zejména peloid z ložiska Spálená Borkovna, polesí Barbora (přibližně na polovině trasy mezi městem Třeboň a městem Nové Hradky). Tento peloid se aplikuje slatinnými koupelemi či zábaly. Hlavní léčebnou indikací peloidů jsou revmatické choroby.(Česko-rakouská o.p.s, 2016)

Existence přírodní minerální vody je chráněna předpisem č. 467/2005 Sb. Vyhláška stanovuje ochranné pásmo I. stupně zdroje přírodní minerální vody jímané vrtem HV-7 v Nových Hradech – Byňov.

V minulosti se oblast Novohradských hor pyšnila existencí významných lázní. V roce 1564 zde byl objeven údajně léčivý pramen, okolo něhož byly založeny lázně nazvané

Vilémova Hora. Léčili se zde například i poslední Rožmberkové Vilém i Petr Vok, jakož i někteří příslušníci rodu Buquoyů.(NOVOHRADSKÉ HORY ubytování s.r.o., 2013)

V lokalitě Tereziina údolí byl proveden výzkum geologických poměrů, kdy byl doporučen dle zjištěných výsledků specializovaný průzkum u puklinového pramene, který je výronem radioaktivní vody v hlubším oběhu a lze uvažovat o jeho léčebném využití. Dále také specializovaný průzkum a rozbor klimatických podmínek v oblasti Terčina údolí, ke zvážení využití dané lokality jako klimatické lázně pro respirační onemocnění.(Česko-rakouská o.p.s, 2016)

4.1.6 Chráněná území

Celé území je poměrně zachovalé a vykazuje vysokou přírodovědnou hodnotu, což dokládá výskyt a existence mnoha chráněných či ohrožených druhů rostlin a živočichů, ale i značná koncentrace přírodních zajímavostí (Terčino údolí, Žofínský prales, Hojná voda, apod.). V roce 2000 zde byl vyhlášen Přírodní park Novohradské hory (*Narizení Jihočeského kraje č. 2/2003*) s rozlohou 162 km² a do zájmového území zasahují i přírodní parky Soběnovská vrchovina a Poluška.(Mičková in Kolektiv autorů, 2006) V několika mapách či průvodcích je možné nalézt CHKO Novohradské hory – taková chráněná krajinná oblast ve skutečnosti neexistuje, ačkoli Ministerstvo životního prostředí již v minulosti o jejím vyhlášení jednalo. Proti CHKO se v jižních Čechách postavili zejména podnikatelé, zemědělci, ale také zastupitelé některých obcí. Vadilo jim, že ministerstvo nevypracovalo kompletní studii, která by objasnila, nakolik přísnější režim v rozsáhlém území zasáhne do života lidí. Obávali se především toho, že nebudou moci volně nakládat se svým majetkem.(Český rozhlas, 1997-2016)

Již v roce 1838 nechal tehdejší majitel novohradského panství, Jiří Augustin de Longueval Buquoy, prohlásit v Novohradských horách nejcennější a dosud nenarušené lesní porosty pralesovitého charakteru za chráněné rezervace, které měly budoucím generacím sloužit jako ukázka zdejších původních lesů – patří k nim Žofínský prales a prales Hojná voda, jež jsou zároveň nejstarší chráněná území v ČR i v celé střední Evropě. (iTRAS, 2009-2016)

Rašeliniště s typickou faunou a flórou anebo s pramennými územími vodních toků jsou chráněna v oblasti Pohoří na Šumavě – Pohořské rašeliniště Prameniště pohořského

potoka, Stodůlecký vrch. V regionu se nachází mnoho dalších chráněných území přírody a krajiny, chráněn je i uměle vytvořený krajinářský park Tereziino (nebo také Terčino) údolí a řada památných stromů. (Mičková in Kolektiv autorů, 2006)

Přírodní památka Rapotická březina leží jihozápadně od obce Pohorská Ves, v přírodním parku Novohradské hory. Mimo turisticky značené cesty, při silnici 158 směr Malonty. Území o výměře 14,72 ha je chráněno od roku 2002, cenný komplex prameništní a rašeliništní vegetace s převahou listnatých dřevin s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. (Turistika.cz s.r.o., 2007-2016)

Vládním nařízením z roku 2004 byla dále vymezena Ptačí oblast Novohradské hory. Předmětem ochrany ptačí oblasti jsou populace jeřábka lesního a datlíka tříprstého a jejich biotopy. (§ 45e odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb.)

4.1.8 Významné organizace v oblasti agroturistiky s celostátní působností

Agentura CzechTourism je státní příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Základním cílem CzechTourism je propagace České republiky jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i v České republice. (Hesková, 2006)

Z hlediska rozvoje venkovské turistiky a agroturistiky přispívá CzechTourism především tím, že pomáhá vytvářet příznivou image turistické destinace ČR, zvyšuje povědomí o atraktivitách ČR (kampaně: “Tradiční Česko všemi smysly“, “Česko, země příběhů, “Domácí cestovní ruch, apod.) a to i účastí na veletrzích, podporuje tvorbu produktů cestovního ruchu s šetrným přístupem k životnímu prostředí a spolupracuje s orgány státní správy i podnikateli na všestranném rozvoji cestovního ruchu. (Czech Tourism, 2005-2013)

Svaz venkovské turistiky je dobrovolné, nepolitické profesní sdružení všech zájemců o rozvoj venkovského cestovního ruchu v ČR. Je členem Mezinárodní organizace svazů venkovského cestovního ruchu **EuroGites**. Svou činností přispívá k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova, obnově jeho tradic, údržbě krajiny i ke

stabilizaci jeho osídlení. Rovněž napomáhá iniciovat nové podnikatelské příležitosti a pracovní místa ve venkovském cestovním ruchu, pomáhá při rozvoji odborných schopností poskytovatelů služeb venkovského cestovního ruchu, při propagaci ubytovacích zařízení svých členů ve spolupráci s partnery (CzechTourism, Svaz obchodu a cestovního ruchu, ECEAT / Evropské centrum pro agroturistiku). Certifikaci venkovských ubytovacích zařízení – ubytování v soukromí provádí Svaz z pověření Ministerstva pro místní rozvoj ČR podle Doporučeného standardu ubytovacích služeb). (Orieška, 2010).

Dalším významným počinem Svazu venkovské turistiky je projekt "Prázdniny na venkově", který slouží poskytovatelům služeb ve venkovské turistice a managementu projektu k rychlému předávání informací. Web s turistickou nabídkou www.prazdninynavenkove.cz byl spuštěn začátkem května 2012. (PRÁZDNINY na venkově, 2011)

Klub českých turistů je organizace sdružující zájemce o aktivní turistiku, má zhruba 40 tis. členů, kteří organizují každoročně přes tisíc akcí určených pro členy klubu i neorganizované zájemce o všechny druhy turistiky – pěší, cykloturistiku, lyžařskou a vodní turistiku, mototuristiku, speleoturistiku, vysokohorskou turistiku, turistiku zdravotně postižených i hipoturistiku. Turistické oddíly mládeže jsou sdruženy do asociace TOM. KČT poskytuje svým členům mnoho výhod a slev. Z pověření Ministerstva pro místní rozvoj ČR je garantem certifikace kategorie ubytovacích zařízení turistická ubytovna. (Orieška, 2010)

4.1.9 Management cestovního ruchu ve zvolené destinaci

Management cestovního ruchu na Novohradsku spadá pod kompetenci Jihočeského kraje, který schvaluje koncepci cestovního ruchu (aktuálně pro rok 2014-2020) vypracovanou Kolegiem cestovního ruchu. Působnost obcí v oblasti cestovního ruchu není konkrétně vymezena, ačkoliv je v jejich vlastním zájmu a většina obcí Novohradsku si stanovuje vlastní politiku v přístupu k cestovnímu ruchu. Zároveň se podílejí svými aktivitami na rozvoji cestovního ruchu ať přímo např. zřízením TIC (turistického informačního centra) či nepřímo např. rozvojem infrastruktury. Na velmi dobré úrovni funguje KIC Nové

Hrady a to nejen jako turistické informační centrum, ale také kulturní centrum. Spravuje vlastní internetový portál, spolupracuje s dalšími subjekty, zveřejňuje kulturní akce a to s přesahem do Novohradských hor.

Některé obce se v součinnosti s místními podnikatelskými či neziskovými subjekty přímo podílejí na podpoře cestovního ruchu respektive na aktivitách, které k rozvoji cestovního ruchu přispívají. Takovým příkladem by mohla být spolupráce obce Pohorská ves s Okrašlovacím spolkem TEREZIE o. s. na obnovení poutě v Pohorské Vsi či na záchraně a renovaci místního kostela sv. Linharta. (Pohorská Ves, n.d.)

Přesto je nutné podotknout, že neexistuje subjekt, který by jednotně koordinoval rozvoj cestovního ruchu, činnost informačních center, vytvářel a vydával jednotné informační materiály nebo spravoval jednotný internetový portál.

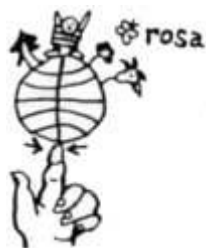
Nicméně významným článkem managementu a rozvoje v regionu zůstávají místní sdružení, které se pokoušejí o koordinaci aktivit směřující k rozvoji a podpoře agroturistiky. Důkazem toho je, že již v minulosti se podařilo těmto sdružením čerpat prostředky např. z programu LEADER ČR, Programu obnovy venkova, prostřednictvím grantových programů Jihočeského kraje nebo programu Phare CBC. Prostřednictvím těchto programů se podařilo realizovat například úpravy veřejných prostranství, opravy místních komunikací, opravy budov v majetku obcí nebo opravy drobných sakrálních staveb.

4.1.10 Místní organizace podporující agroturistiku

JCCR – Jihočeská centrála cestovního ruchu byla založena několika jihočeskými městy jako zájmové sdružení pro podporu cestovního ruchu v jižních Čechách. V roce 2009 došlo k restrukturalizaci Jihočeské centrály cestovního ruchu na příspěvkovou organizaci Jihočeského kraje. Činnost Jihočeské centrály cestovního ruchu, vychází především z Koncepce rozvoje cestovního ruchu Jihočeského kraje 2015-2020. Jihočeská centrála cestovního ruchu využívá dotace, příspěvky a granty z nejrůznějších zdrojů na podporu cestovního ruchu, pomocí nichž např. vytváří produkty cestovního ruchu, rozvíjí infrastrukturu CR, kulturu v regionu a spolupráci s příhraničními regiony Horního a Dolního Rakouska a Bavorska. JCCR prezentuje region na domácích výstavách a veletrzích cestovního ruchu, provozuje

oficiální Informační systém cestovního ruchu Jihočeského kraje a neustále ho rozšiřuje o aktuální data. (Jihočeská centrála cestovního ruchu, 2010)

Rosa - jihočeská společnost pro ochranu přírody je obecně prospěšnou společností s převážně regionální působností. Vznikla v roce 1991 jako regionální informační centrum pro tehdejší organizace ČSOP. Od samého počátku hlavním posláním Rosy je přispívat k ochraně životního prostředí a přírody, napomáhat rozvoji trvale udržitelného života. Těžištěm činnosti je zejména v preventivní péči o životní prostředí, propagaci a podpoře trvale udržitelného rozvoje a to jak v městském tak i venkovském prostoru, podpora a rozvíjení spolupráce a komunikaci mezi hlavními sektory ve společnosti, samosprávou a státní správou, výzkumným sektorem, veřejností i podnikatelskou sférou. Cílem je napomáhat rozvoji místních komunit a jejich schopnosti řešit své problémy vlastními silami i prostředky, protože to je podmínkou udržitelného rozvoje regionu. Činnost ROSY zahrnuje - provoz ekologické poradny pro veřejnost i veřejnou správu, provoz specializované environmentální knihovny a videotéky pro veřejnost, realizace projektů či podílení se na vytváření Programu rozvoje kraje. (Mikroregion SDRUŽENÍ RŮŽE, 2008)

Místní akční skupina Sdružení Růže vznikla v lednu 2004 z iniciativy zájmového sdružení právnických osob - Sdružení Růže. Jejími členy jsou jak představitelé obcí a neziskových organizací, tak i podnikatelé a další aktivní obyvatelé regionu Sdružení Růže (viz území MAS). V současnosti má Místní akční skupina Sdružení Růže 39 členů a působí na území 26 obcí s více než 31 tisíci obyvatel. Území působnosti MAS se rozkládá jihovýchodně od Českých Budějovic až po hranici s Rakouskem. Podstatnou část území tvoří Novohradské Hory a jejich podhůří. Cílem je podpora harmonického rozvoje regionu. Za tímto účelem byla vytvořena strategie s názvem "Růže rozkvétá kooperací". V minulosti bylo prostřednictvím programu LEADER podpořeno téměř 90 projektů částkou ve výši 50 milionu korun. (MAS Sdružení Růže, n.d)

NOS - Novohradská občanská společnost byla založena v roce 1999. Cílem občanského sdružení se v počátku stala snaha realizovat projekty a akce, které svým obsahem rozvíjejí kulturní, společenský a sportovní život v oblasti Novohradských hora to prostřednictvím spolupráce s dalšími občany, neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty a místní samosprávou. Řada realizovaných projektů Novohradské občanské společnosti získala širší rozměr a významně posunula kvalitu nabídky turistických produktů. Jako příklad úspěšných projektů lze uvést:

- Paměť Novohradska: předmětem projektu bylo vytyčení a vytvoření 47 kilometrů dlouhého cykloturistického okruhu a vydání tištěného průvodce k této trase.
- Šetrná turistika – šance pro Novohradsko: vypracování studie rozvoje cestovního ruchu ve spolupráci s širokou odbornou i laickou veřejností.
- Stezky poznání: předmětem tohoto projektu bylo vytvoření publikace představující a propagující produkt šetrné turistiky.

(Jarolímek in Kolektiv autorů, 2006)

V současné době vzniká spolek Novohradsko – Doudlebsko, z.s., spolupracující s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu. Spolek má svou činností podpořit rozvoj cestovního ruchu v regionu a to např. péčí o produktové portfolio destinace, přípravou a realizací nových produktů či spoluvytvářením marketingových komunikačních strategií apod.(MAS Sdružení Růže, n.d)

4.2 Výsledky terénního šetření

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3 Metodika – bylo vytipováno (na základě geografického umístění a splnění znaků agroturistické farmy) a následně osloveno devět podnikatelských subjektů, z nichž šest projevilo ochotu spolupracovat. Dotazník tvořilo 19 otázek a jeho struktura je postavena na logickém sledu od obecnějších ke konkrétnějším respektive osobnějším otázkám.

1. Název a adresa objektu

- Penzion Naděje - Dluhoště 39, 382 82 Benešov nad Černou
- Farma Bukovsko - Bukovsko , 382 91 Malonty
- Farma Janova Ves – Janova Ves 30, 382 41 Kaplice
- Hotel Bábel – Kuří 54, 382 82 Benešov nad Černou
- Penzion Borovanský Mlýn – Trocnovská 112, 373 12 Borovany
- Farma Hájek – Pohorská Ves 34, 382 83 Pohorská Ves

(Pro snadnější orientaci bude použito při následujících otázkách stejné pořadí objektů)

2. Kolik obyvatel má Vaše obec/město?

Ačkoliv tato otázka byla směřována na počet obyvatel, šlo spíše o umístění objektu, který byl zpravidla situován na periferii, či úplně samotě.

- Penzion Naděje - katastrálně spadá pod obec Benešov nad Černou, která má 1 382 obyvatel (údaj z 1. 1. 2014). Samotný objekt se nachází na samotě přibližně na cestě mezi Benešovem nad Černou a Kaplicí.
- Farma Bukovsko – Bukovsko je jedním z devíti katastrálních území obce Malonty, která leží 10 km od Kaplice. Bukovsko je obec s pouze 42 obyvateli. Samotná farma leží na jejím okraji.
- Farma Janova Ves – Janova Ves je částečně zaniklá vesnice, kde se nachází pouze dvě víkendové chalupy a uvedená rodinná farma.
- Hotel Bábel - ačkoliv, malá vesnička Kuří, na jejímž okraji se hotel nachází má pouze 16 stálých obyvatel (údaj z 1. 1. 2014) je součástí obce Benešov nad Černou (1 382 obyvatel).
- Penzion Borovanský Mlýn - katastrálně patří ke 2 km vzdálenému městu Borovany s 4 052 obyvateli (údaj z 1. 1. 2013). Opět samotný objekt leží na úplně samotě.
- Farma Hájek – počet obyvatel obce Pohorská Ves je k 1.1.2015 - 267. Farma se nachází na kraji obce.

3. Jak dlouho již provozujete Vaše zařízení?

- Penzion Naděje - majitelé mají dlouholeté zkušenosti s provozem zemědělské usedlosti. Penzion byl nově vybudovaný v roce 2011.

- Farma Bukovsko - farma se věnuje chovu koní a oslů již mnoho let, v současnosti se zde buduje penzion, jehož otevření je plánováno v létě 2016.
- Farma Janova Ves - majitelé mají s provozem farmy letité zkušenosti, od 1. 7. 2015 je zde možnost pronájmu dvou nově postavených dřevěných chatek.
- Hotel Bábel - nově vybudovaný hotel věnující se chovu koní je otevřen čtvrtou sezónou.
- Penzion Borovanský Mlýn - zrekonstruovaný mlýn otevírá 19. sezónu a neustále rozšiřuje své podnikatelské aktivity.
- Farma Hájek - majitel má 12 let zkušeností s provozem farmy a stále své aktivity rozšiřuje.

4. O jaký typ ubytovacího zařízení se jedná?

- Penzion Naděje - penzion.
- Farma Bukovsko – penzion (je v současné době ve výstavbě -plánované otevření - sezóna 2016)
- Farma Janova Ves - majitelé nabízejí k pronájmu maringotku, dvě dřevěné chatky a prostory pro stanování.
- Hotel Bábel – hotel.
- Penzion Borovanský Mlýn - majitel označil zařízení jako penzion přestože svou kapacitou (50 lůžek) odpovídá spíše hotelu.
- Farma Hájek - majitel označil zařízení jako penzion.

5. Jaká je ubytovací kapacita Vašeho zařízení?

- Penzion Naděje - ubytovací kapacita je 14 lůžek.
- Farma Bukovsko – ubytovací kapacita 10 lůžek (plánovaná kapacita)
- Farma Janova Ves - v létě sem přijíždějí skautské oddíly (až 120 dětí).
- Hotel Bábel - ubytovací kapacita je 24 lůžek.
- Penzion Borovanský Mlýn - ubytovací kapacita je 50 lůžek.
- Farma Hájek - ubytovací kapacita je 12 lůžek.

6. Jak zajišťujete provoz objektu?

- Penzion Naděje – s pomocí rodiny.
- Farma Bukovsko – s pomocí rodiny.
- Farma Janova Ves – s pomocí rodiny.

- Hotel Bábel - 4 zaměstnanci.
- Penzion Borovanský Mlýn – vlastními silami a zároveň s pomocí zaměstnanců.
- Farma Hájek – s pomocí rodiny.

7. Jaké možnosti stravování nabízíte?

- Penzion Naděje - vlastní stravování v kompletně vybavené kuchyni.
- Farma Bukovsko – vlastní stravování.
- Farma Janova Ves - nabízí občerstvení ev. snídaně na objednání.
- Hotel Bábel - celoročně otevřená restaurace (snídaně / polopenze / plná penze).
- Penzion Borovanský Mlýn - (snídaně / polopenze / plná penze).
- Farma Hájek - možnost zakoupení produktů farmy.

8. Nabízíte také produkty Vaší výroby? Pokud ano jaké?

- Penzion Naděje - ekologická farma nabízí hovězí a jehněčí maso v bio kvalitě (v současnosti budují kamennou prodejnu).
- Farma Bukovsko - ne.
- Farma Janova Ves – ne.
- Hotel Bábel – ne.
- Penzion Borovanský Mlýn - nabízejí k prodeji marmelády, sirupy, medy a sýry.
- Farma Hájek-sýry, tvaroh, máslo, maso (hovězí, skopové, vepřové), klobásy, med.

9. Jak lze u Vás a v blízkém okolí trávit čas?

- Penzion Naděje - pěší turistika, cykloturistika, jízda na koni, přístupná horolezecká stěna.
- Farma Bukovsko – cykloturistika, jízda na koni.
- Farma Janova Ves – pěší turistika, cykloturistika, pomoc na farmě.
- Hotel Bábel - pěší turistika, cykloturistika, jízda na koni, sběr lesních plodů.
- Penzion Borovanský Mlýn - cykloturistika, jízda na koni, rybolov, pomoc na farmě.

- Farma Hájek - pěší turistika, cykloturistika, jízda na koni, koupání, rybolov zajišťuje v soukromém rybníku u svého souseda, sběr lesních plodů, pomoc na farmě, návštěva památek a přírodních atraktivit, účast na místních slavnostech a zábavách.

10. Půjčujete vybavení pro trávení volného času? Pokud ano jaké?

- Penzion Naděje - horolezectví, cyklistika, air soft (v Cetvinách).
- Farma Bukovsko – ne.
- Farma Janova Ves - síť a hřiště na volejbal.
- Hotel Bábel - stolní tenis, omalovánky, košík na houby (zaměstnanci upraví houby „na cestu“).
- Penzion Borovanský Mlýn - tenisové rakety, míče, rybářské pruty.
- Farma Hájek - sáňky, kola, lyže (Jaroměř).

11. Využil/a jste v minulosti některého z dotačních programů ?ano - ne

- Penzion Naděje – Program rozvoje venkova - 50% nákladů.
- Farma Bukovsko - Program rozvoje venkova -rekonstrukce stájí.
- Farma Janova Ves – ne.
- Hotel Bábel – ne.
- Penzion Borovanský Mlýn - Státní zemědělský intervenční fond - 50% nákladů.
- Farma Hájek – ne.

12. Uvažujete do budoucna o rozšíření nabídky služeb? Pokud ano, jak?

- Penzion Naděje - obchod s bio produkty.
- Farma Bukovsko - výstavba penzionu.
- Farma Janova Ves – ne.
- Hotel Bábel - vybudování relaxačního centra.
- Penzion Borovanský Mlýn - vybudování tenisových kurtů.
- Farma Hájek - majitel má v plánu rozšířit ubytovací kapacitu o 10 lůžek, vrátit se k chovu buvolů a vyrábět sýr Mozzarella, vybudovat na svém pozemku veřejnou rozhlednu (repliku rozhledny na Kletí).

13. Odkud k Vám přijíždějí turisté nejčastěji?

- Penzion Naděje - zejména Praha.
- Farma Bukovsko - zejména Praha.
- Farma Janova Ves - zejména z Moravy.
- Hotel Bábel - zejména z Moravy, Prahy, Plzně, Anglie.
- Penzion Borovanský Mlýn – z celých Čech.
- Farma Hájek – zejména z Rakouska.

14. Jaké typy návštěvníků přijíždějí nejčastěji?

- Penzion Naděje – všechny věkové kategorie.
- Farma Bukovsko – mladí bez dětí a rodiny s dětmi.
- Farma Janova Ves – rodiny s dětmi, děti – výlety, tábory.
- Hotel Bábel – mladí bez dětí a rodiny s dětmi.
- Penzion Borovanský Mlýn – rodiny s dětmi.
- Farma Hájek – všechny věkové kategorie.

15. Jaká je nejčastější délka pobytu turistů u Vás?

- Penzion Naděje – 2-7 dní.
- Farma Bukovsko – 1-3 dny.
- Farma Janova Ves – 4-7 dní.
- Hotel Bábel - 1-3 dny.
- Penzion Borovanský Mlýn - 4-7 dní.
- Farma Hájek - 4-7 dní.

16. Jakým způsobem propagujete zařízení?

- Penzion Naděje - internet, osobní informace, infocentrum.
- Farma Bukovsko – internet.
- Farma Janova Ves – internet, venkovní reklama – poutače, infocentrum.
- Hotel Bábel - internet, osobní informace, venkovní reklama – poutače.
- Penzion Borovanský Mlýn - internet, média (TV, radio), spolupráce s CK a CA, tisk, osobní informace, venkovní reklama – poutače, infocentrum a také účast na veletrzích.
- Farma Hájek - internet, infocentra.

17. Spolupracujete v rámci svého podnikání s jinými subjekty? (např. MAS, spolky, atd.)

- Penzion Naděje - Sdružení Růže (hipostezka).
- Farma Bukovsko – ne.
- Farma Janova Ves – ne.
- Hotel Bábel – ne.
- Penzion Borovanský Mlýn - Prázdniny na venkově (propagace).
- Farma Hájek - NOS, infocentra, Sdružení růže. Majitel je značkař.

18. Jakým způsobem? Viz předchozí

19. Proč ano/ne?

- Penzion Naděje – Není čas – na prvním místě je farma (hospodářství).
- Farma Bukovsko – Majitelé zajišťují chod farmy samy a zatím nestojí o propagaci, mají hodně práce.
- Farma Janova Ves - Majitel si stěžuje na nízký zájem obcí, o rekonstrukci cyklotras a tvorbu hipostezek, rozcestníky apod. O větší propagaci sám ani tolik nestojí – hodně práce.
- Hotel Bábel - Majitel zatím o spolupráci nestojí (zprostředkovaná informace od zaměstnance).
- Penzion Borovanský Mlýn – Majitel se snaží spolupracovat s jinými subjekty, navazovat kontakt s infocentry, ubytovacími portály apod. Propaguje podnik a rozvíjí své podnikatelské aktivity.
- Farma Hájek – Majitel spolupracuje s jinými subjekty a nebránil by se ani zapojení do dalších aktivit.

4.3 Syntéza výsledků a poznatků

Jak vyplývá z výsledků terénního šetření, oslovené agroturistické farmy mají společný jmenovatel a tím je umístění na periférii či úplné samotě, což odpovídá teoretickým poznatkům o umístění agroturistických farem. Toto umístění jednak poskytuje hostům vytouženou míru klidu a podnikatelům prostor pro realizaci zemědělských aktivit.

U většiny podnikatelů byla prokázána dlouholetá zkušenost se zemědělskou činností, či chovem hospodářských zvířat. Ve čtyřech s šesti případy se jedná o malokapacitní ubytovací zařízení, které bylo zřízeno až po delším provozu hospodářské činnosti jako doplňková podnikatelská činnost přinášející doplňkový zdroj financí. Další dva podnikatelské objekty mají velkou ubytovací kapacitu a zřízení ubytování šlo takřka ruku v ruce se zřízením farmy. V tomto ohledu je patrný odlišný postoj podnikatelů k podnikání v cestovním ruchu. Farmy orientující se spíše na zemědělství nemají takový časový fond, potřebný pro rozvoj ubytovací části, jaký by si přály, neboť v popředí jejich podnikatelských aktivit stojí zemědělská činnost. Majitelé ve většině případů zajišťují chod farmy vlastními silami, nebo s pomocí rodiny, tato aktivní účast je pro hosty velkou výhodou, neboť navázáním osobního kontaktu mohou majitelé pozitivně ovlivnit celkový dojem z jejich dovolené. Ve dvou uvedených velkokapacitních zařízeních je k dispozici restaurace s celodenním stravováním, u zbylých objektů by se (podle tvrzení majitelů) provoz stravovacího zařízení nevyplatil nebo je mimo jejich časové možnosti. Hosté zde ovšem mají možnost vlastního stravování, či koupě domácích produktů nebo drobného občerstvení. Nákup domácích produktů se podle terénního šetření těší stoupající oblibě, Farma Hájek v tomto smyslu nabízí širokou škálu produktů, stejný záměr mají v penzionu Naděje, kde plánují výstavbu obchodu s bio produkty. V penzionu Borovanský mlýn je již takový obchod v provozu a nabízí kromě vlastních produktů také produkty okolních zemědělců (marmelády, med, sýry, apod.). Návštěvníci přijíždějí trávit svůj volný čas především cykloturistikou, pěší turistikou a jízdou na koni. Dalšími oblíbenými aktivitami jsou např. pomocné práce na farmě nebo rybolov. Zpravidla jsou však volnočasové aktivity spjaty s farmou a místní přírodou. Zájem na rozšíření volnočasových aktivit mají i samotní podnikatelé, kteří zapůjčují různé vybavení pro trávení volného času, jako jsou tenisové rakety, kola, rybářské pruty apod. Polovina dotázaných podnikatelů využila možnosti čerpání finančních prostředků z dotačních programů a většina z nich počítá s rozšiřováním agroturistické farmy.

V určování profilu návštěvníka se podnikatelé shodli, že do zvolené oblasti přijíždějí z velké části návštěvníci z Prahy a Moravy, nejčastěji rodiny s dětmi a mladí bez dětí, na dobu 4-7 dní. Většina dotazovaných komunikuje své zařízení pouze prostřednictvím internetu či infocenter, pouze majitel penzionu Borovanský mlýn uvedl širší škálu forem marketingové komunikace (internet, média, spolupráce s CK a CA, tisk, osobní informace, venkovní reklama – poutače, infocentrum a také účast na veletrzích). Polovina

dotázaných podnikatelů pak spolupracuje s jinými subjekty (působícími v cestovním ruchu a zejména agroturistice). Pouze dva dotázaní jsou však v tomto směru aktivní a projevíli zájem o případnou účast na vzniku spolku, který by podporoval rozvoj agroturistiky v Novohradských horách a jejich podhůří.

Podnikatelé dále uvedli, že v provozu agroturistické farmy je velkým problémem prolínání turistické sezóny s vrcholím prací v zemědělství. Zároveň si mnozí stěžují na nízkou podporu stran obcí a špatnou spolupráci a komunikaci destinačního managementu. Někteří z dotázaných uvedli, že by uvítali vyšší zájem obcí o rozvoj předpokladů pro cestovní ruch, ale pouze takový, který by byl šetrný k přírodě a výhodný pro místní starousedlíky a obyvatele. Zároveň však většina dotázaných nestojí o členství v existujících spolcích a místních akčních skupinách (kromě farmy Hájek a penzionu Borovanský mlýn), kde by tento rozvoj mohli aktivně podpořit. Z šetření dále vyplynulo, že účast na školeních a veletrzích mnozí považují za “ztrátu času“. Oproti tomu provozovatel farmy Hájek si spolupráci se Sdružením Růže a NOS chválí, podílí se na značení hipostezek a rád by se zapojil i do dalších projektů či spolků. Tuto spolupráci vnímá jako cestu, jak zlepšit předpoklady rozvoje agroturistiky v oblasti a zároveň možnost, jak pozitivně ovlivnit i vlastní podnikání. Příkladem může být, že v rámci projektu MAS Sdružení růže “Propojení českých a rakouských koňských stezek“ je farma Hájek značena jako “Koňská stanice“ a nachází se na značené koňské stezce, což je pro majitele určitou prestiží a zároveň formou marketingové komunikace. Majitel penzionu Borovanský mlýn, se zapojil do projektu “Prázdniny na venkově“ a účastní se veletrhů a školení spojených s cestovním ruchem. Majitel neustále rozšiřuje své aktivity a je patrné, že z hlediska komunikace a péče o hosta je podnik na velice dobré úrovni.

Někteří podnikatelé zmínili, že v oblasti jsou velmi omezené možnosti trávení volného času v zimní sezóně.

Z pohledu návštěvnosti se však většina oslovených podnikatelů shoduje, že nestojí o zásadní zvýšení intenzity, neboť Novohradské hory jsou specifické nižší mírou návštěvnosti, o to však vyšší mírou klidu. Dalším důvodem je již zmíněný problém se zaneprázdněností zemědělskými pracemi.

4.3.1 Vyhodnocení výzkumné otázky

Základem pro zodpovězení výzkumné otázky –“Jaké bariéry brání, při současném stavu agroturistiky v Novohradských horách a jejich podhůří, v jejím rozvoji?“, jsou informace získané při terénním šetření. Do jisté míry jsou bariérou bránící rozvoji agroturistiky samotní podnikatelé, neboť jsou skeptičtí k participaci na aktivitách místních akčních skupin a spolků. Pouze dva podnikatelé ze šesti oslovených si uvědomují pozitivní přínos investování času do těchto aktivit nad rámec vlastního podnikání. Důvodem je jednak nedůvěra podnikatelů, že jim tato účast může být přínosem a jednak zaneprázdněnost zemědělskou činností. Zkušenosti farmářů se sebevzděláváním v oblasti cestovního ruchu (jako jsou např. školení a semináře pořádané CzechTourism) jsou minimální. Většina z nich má ovšem velmi dobrou místní znalost, v Novohradských horách hospodaří, nebo zde žijí už dlouho. Problémem je však spolupráce mezi jednotlivými složkami destinačního managementu a podnikateli. Přestože obce, informační centra a podnikatelé samostatně vyvíjejí aktivity na podporu cestovního ruchu v Novohradských horách, chybí zde jednotnost v pojetí koncepce rozvoje cestovního ruchu.

Z hlediska trávení volného času se vyskytuje problém s oddělením pěších stezek, cyklotras, a hipostezek od Rakouska nedostatkem hraničních přechodů. Další bariérou rozvoje agroturistiky je nízký zájem návštěvníků v zimní sezóně pro omezené možnosti trávení volného času.

4.4 Návrhová část

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení současného stavu agroturistiky v oblasti Novohradských hor a jejich podhůří, které je uvedeno v následující podkapitole (4.4.1) stejně jako posouzení struktury předpokladů rozvoje agroturistiky, identifikace potřeb a bariér rozvoje podnikání v agroturistice. V samostatné podkapitole (4.4.2) pak budou navržena vhodná řešení současné situace a vypracován vlastní návrh agroturistické farmy, respektive rozšíření fungující farmy o ubytování v soukromí. Za pomoci uvedení konkrétních návrhů na rozšíření ekologického hospodářství o agroturistiku, bude zodpovězena otázka ziskovosti a celkového přínosu pro podnikatele.

4.4.1 Zhodnocení současného stavu agroturistiky ve zvolené oblasti

Jak již bylo uvedeno v úvodu kapitoly - Novohradské hory mají výhodnou geografickou polohu, vysoký přírodní potenciál a množství historických památek. Navzdory těmto předpokladům jsou Novohradské hory v porovnání se sousední Šumavou méně turisticky rozvinutou a navštěvovanou oblastí. Tento fakt ovšem není vzhledem k filozofii agroturistiky úplnou nevýhodou; a jak vyplývá z terénního šetření, někteří místní podnikatelé nestojí ani tak o zvýšení návštěvnosti, jako spíše o spolupráci obcí a zlepšení předpokladů pro cestovní ruch obecně. Z dotazování zároveň vyplynulo, že lidé, kteří do oblasti přijíždějí (převážně z Prahy a Moravy), zde vyhledávají klid (podmíněný nižší frekvencí návštěvnosti) a kontakt s přírodou. Masivní zvýšení návštěvnosti je tedy nežádoucí pro profil současného návštěvníka a zároveň při něm hrozí narušení principů trvale udržitelného rozvoje. Zlepšením předpokladů tedy nelze rozumět významný zásah do infrastruktury cestovního ruchu v oblasti, jako spíše soubor opatření vedoucí k rozvoji trvale udržitelného cestovního ruchu vycházejících z komplexního plánování za spolupráce veřejné správy, místních podnikatelů a dobrovolných spolků.

4.4.2 Návrhy na zlepšení předpokladů pro agroturistiku

Na základě informací získaných terénním šetřením byly vypracovány následující návrhy, vycházející z potřeb samotných podnikatelů, ale také z vlastních zkušeností autora, získaných při šetření v oblasti. Návrhy jsou zpracovány tak aby odstranily bariéry bránící rozvoji a poskytly příležitosti k dalšímu rozvoji agroturistiky v Novohradských horách a jejich podhůří.

Jednotný informační portál destinace Novohradské hory

Jak bylo zjištěno při samotné přípravě terénního šetření, neexistuje jednotný informační portál, propagující Novohradské hory a zároveň ubytovací kapacity. Nejbližší se takovému portálu přibližuje <http://novohradky.info/> a <http://www.kicnovehrady.cz/>,

avšak i zde chybí podstatné informace pro návštěvníky a chybí zde například i odkazy na všechny oslovené agroturistické farmy (důvodem může být zpoplatnění propagace prostřednictvím uvedené webové stránky <http://novohradky.info/>), které byly vyhledány jinou cestou. Webové stránky, které již obsahují cenné informace o oblasti, by mohly být rozšířené o následující:

- odkazy na všechna infocentra nacházející se v propagované oblasti (Kulturní a informační centrum Nové Hrady, infocentrum Kaplice, informační centrum a knihovna Pohorská Ves, kulturní a informační centrum Velešín, infocentrum Benešov nad Černou, infocentrum Trhové Sviny, aj.)
- typy na kulturní akce – příkladem mohou být akce konané v Nových Hradech – např. v galerii Koželužna, tradiční taneční soutěž Novohradská číše, dále Hubertova jízda, která se koná např. v Pohorské vsi, či přednášky a organizované výlety do Novohradských hor pořádané Milanem Koželuhem (propagátorem Novohradských hor), oslavy Filipojakubské noci, Masopusty, oblíbené čertovské rojení na Nových Hradech, výlov Žárského rybníka a mnoho dalších. Tato sekce se do jisté míry nachází na webových stránkách <http://www.kicnovehrady.cz/>, ovšem jen s minimem informací o kulturních akcích mimo město Nové Hrady.
- informace o chráněných územích v oblasti včetně přehledné mapy.
- doplnění informací o hipoturistice a geocachingu (takové informace na obou zmíněných webových stránkách zcela chybí), pro které zvolená oblast nabízí ideální podmínky (viz. následující)

Destinační produkt „Z farmy za krásami Novohradska“

Na základě místního šetření (mimo jiné návštěvou infocenter) bylo zjištěno, že chybí jednotná organizace marketingové komunikace destinace. Publikací propagujících agroturistiku v Novohradských horách není mnoho a spíše se zaměřují na možnosti trávení volného času – cykloturistiku, pěší turistiku, agroturistiku. Pokud by došlo ke spolupráci subjektů činných v agroturistice, bylo by vhodné vytvořit jednotné originální pojetí Novohradských hor ve spojení s agroturistikou jako jedním z destinačních produktů a na něj navazující vhodnou marketingovou komunikaci. Výsledkem by mohl být originální společný produkt nazvaný např. „Z farmy za krásami Novohradska“. Tento projekt by zahrnoval tvorbu samostatných webových a facebookových stránek, vytvoření informační brožury a také mobilní aplikace.

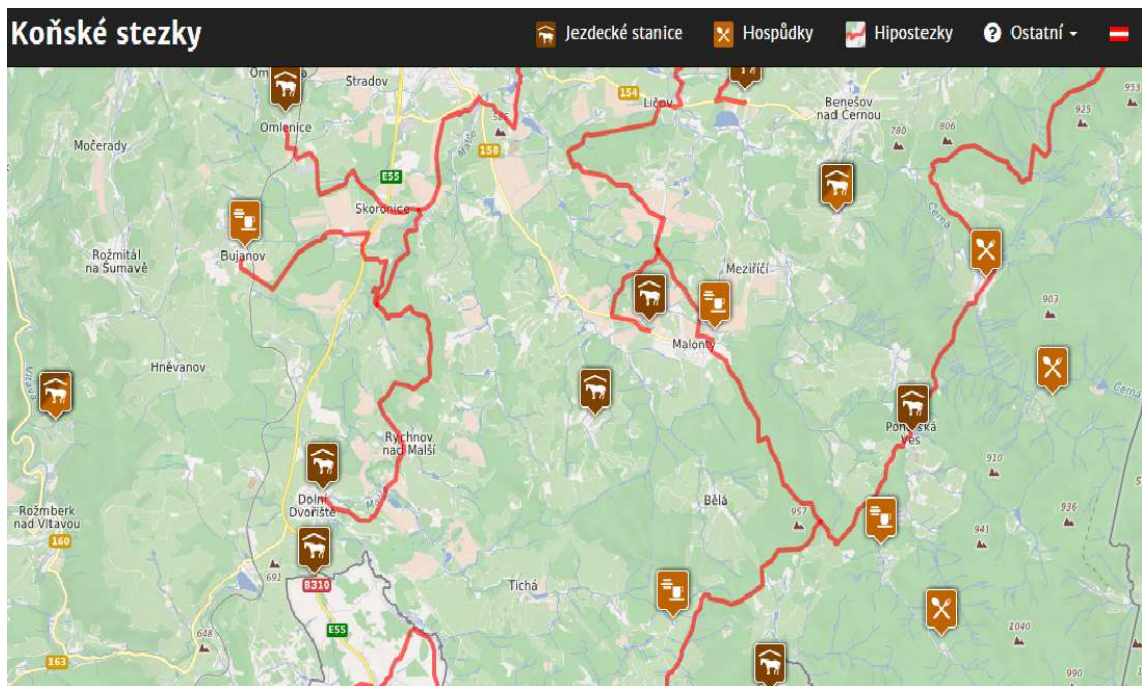
Pod společným názvem a logem by byla vytvořena nová destinační identita, založená na poznání a zároveň přiměřené ochraně krás Novohradska. Webové a facebookové stránky a také informační brožura by obsahovaly poučení návštěvníka o zásadách chování v oblasti (především ve vztahu k přírodě), možnosti ubytování, možnosti zakoupení originálních produktů a mapku přírodních a kulturních atraktivit. Zároveň by webové a facebookové stránky mohly obsahovat konkrétnější informace o tom kam jít, kudy, co tam může navštívit, kde se na cestě vykoupat, kdy-kde-co lze pozorovat, která rostlina právě kvete, jaká zvířata se kde ukazují. To jsou informace, které umocní zážitek návštěvníka, tedy i celkový dojem z navštívené oblasti. Informační brožura by byla k dostání ve všech TIC a některých ubytovacích a stravovacích zařízeních v Novohradských horách a jejich podhůří, ale zároveň i v TIC některých obcí a měst, které mají tuto oblast "na dosah" (např. České Budějovice, Český Krumlov, Třeboň). Dalším předpokladem by byla tvorba webových stránek a vytištění informační brožury v jazykových mutacích a to nejméně v německém a anglickém jazyce, neboť oblast láká rakouské návštěvníky (viz dotazníkové šetření).

Oblast Novohradských hor a jejich podhůří dále nabízí ideální podmínky pro nové druhy cestovního ruchu jako je například geocaching nebo hipoturistika. Výhodou těchto druhů cestovního ruchu je jejich šetrnost k místní krajině. Součástí uvedeného destinačního produktu by pak mohli být následující podprodukty s odvozeným názvem.

„Na koni za krásami Novohradska“

Hipoturiska se v Novohradských horách rozvíjí od roku 2004, kdy byl schválen pilotní projekt „Lidé, koně, krajina“. Tento projekt měl za cíl realizaci pilotní hipostezky z Pohorské Vsi do Malont a byl podpořen z grantového programu Jihočeského kraje. Na současné podobě hipostezek má zásluhu MAS Sdružení Růže s podporou programu Evropská území spolupráce Rakousko - ČR 2007 - 2013, v rámci projektu: „Podpora vzájemné příhraniční česko-rakouské hipoturistiky“.

Obrázek 2: Mapa "Koňské stezky"

Zdroj: Koňské Stezky (n.d)

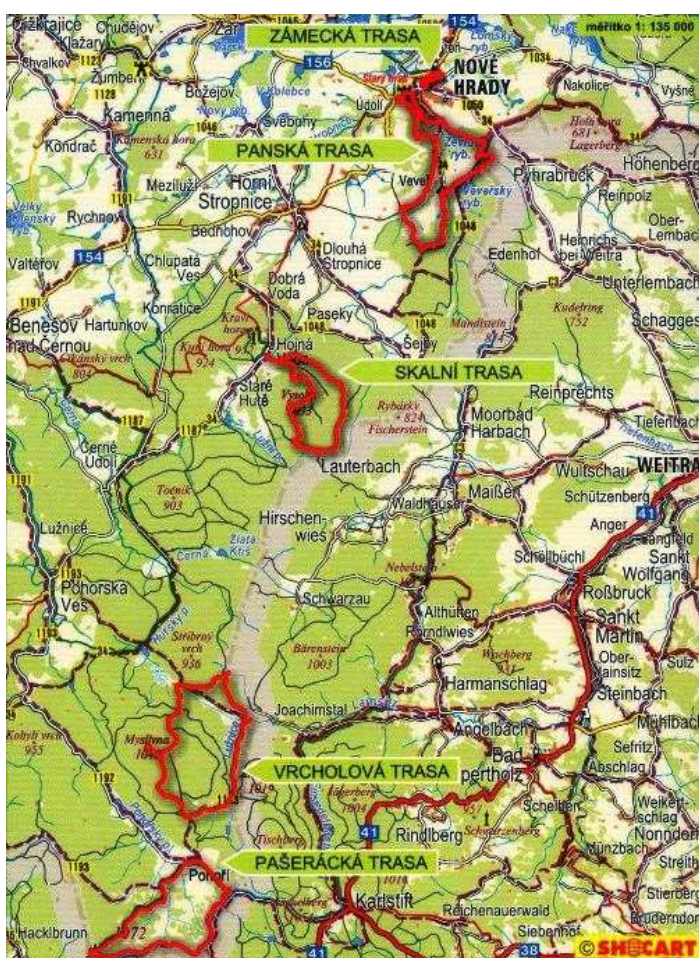
Z uvedené mapy (obrázek 2 je patrné, že současné i plánované rozmístění tras odpovídá rozmístění “Koňských stanic“ tedy i sledovaných agroturistických farem. Zároveň se prostřednictvím hipostezky vedoucí z Cetvin lze napojit přes hraniční přechod Mairspindt na rakouskou síť hipostezek. (Koňské stezky, n.d.). Např. Koňská stanice Stáj Shagya (farma Hájek) je také zásluhou majitele, který je zároveň značkař, napojena na stávající “zelenou stezku“ a na další navrhovanou stezku vedoucí k restauraci Baronův Most. Navrhovaná stezka by mohla dále pokračovat k Pohořskému rybníku, tato bývalá klauza, je vhodná ke koupání v rašelinou zbarvené vodě, která díky kyselému složení odolává i ve velmi horkých letních dnech sinicím. Od Pohořského rybníku by mohla stezka pokračovat až k Pohoří na Šumavě. Pohoří na Šumavě leží v nejjižnějším koutu Novohradských hor na trojmezí Česka, Horního a Dolního Rakouska. V tomto takřka zapomenutém koutě je mnoho zajímavostí připomínající kdysi rušnou část hor, je zde historický hřbitov či torzo kostela. Vzhledem k tomu, že v Pohoří na Šumavě byl otevřen hraniční přechod do Rakouska, bylo by možné v budoucnu propojit tuto stezku s rakouskou sítí hipostezek.

Produkt „Na koni za krásami Novohradska“ by se opíral o stávající síť koňských stezek a koňských stanic. Webové stránky by obsahovaly další užitečné informace pro návštěvníky přijíždějící za hipoturistikou, mapu koňských stezek a stanic, odkazy na občerstvení a ubytování, novinky a akce jako jsou koňské závody a Hubertova jízda.

„Geocachingem za krásami Novohradská“

Geocaching seznamuje interaktivním způsobem návštěvníky s Novohradskými horami jiným, ale stejně zajímavým způsobem, jako z koňského sedla. Pět tras, které nejsou v terénu značeny, jsou popsány v tištěném průvodci, který vydala NOS a je k dostání v Kulturním a informačním centru Nové Hradky. Oblast, kde byla navržena koňská stezka, je pro geocachingové návštěvníky označena jako Pašerácká trasa (obrázek 4), vedoucí přes Pohoří na Šumavě až na Kamenec - nejvyšší vrchol Novohradských hor.

Obrázek 3: Mapa „Geocaching v Novohradských horách“

Zdroj: Kulturní a informační centrum Nové Hradky (2016)

Bylo zjištěno, že tištěný průvodce není k dostání v jiném informačním centru než v Nových Hradech, proto by bylo vhodné zásobit jím nejen infocentra v Novohradských horách a jejich podhůří, ale také větší města jako je Třeboň, České Budějovice nebo Kaplice.

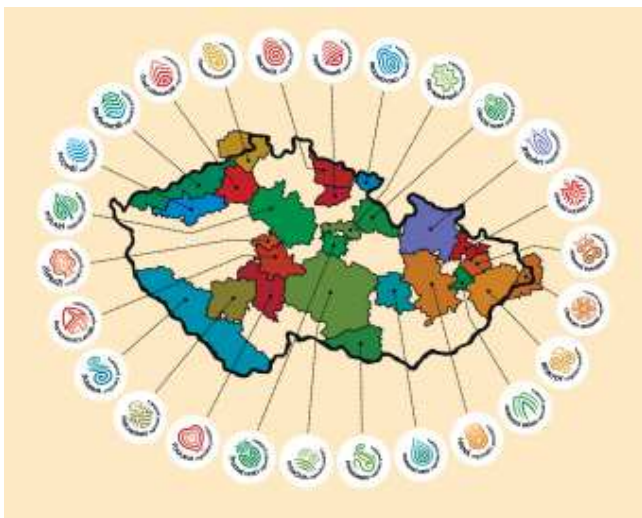
Produkt „Geocachingem za krásami Novohradsko“ by seznamoval s tímto druhem cestovního ruchu a možnostmi uplatnění ve zvolené oblasti. Webové stránky by obsahovaly další užitečné informace pro návštěvníky přijíždějící za geocachingem, mapu tras, odkazy na občerstvení a ubytování, novinky a akce.

Systematická a kontinuální spolupráce všech zainteresovaných subjektů (jako jsou obce, podnikatelé i místní obyvatelé), by vedla k vypracování a realizaci koncepce rozvoje cestovního ruchu v destinaci.

Novohradské hory – regionální produkt

Některé oblasti využívají systém certifikace a to buď vlastní, nebo zavedené. Například sousední Šumava je jedním z 24 regionů, které nabízí certifikované služby, výrobky a zážitky pod záštitou Asociace regionálních značek využívající logo “Šumava originální produkt“. Tento systém certifikace by byl výhodný i pro oblast Novohradských hor a jejich podhůří, neboť zavedený systém certifikace nezávislou certifikační komisí, je prověřený a umožňuje jednotnou propagaci uvedeného regionu. Jak je uvedeno na webových stránkách asociace: *Systém regionálních značek je otevřený každému regionu, který má jasně vymezené hranice. Iniciátorem vzniku nové značky musí být nějaká místní organizace či instituce, která se na základě konsensu potenciálních držitelů značky a dalších zapojených subjektů ujme role regionálního koordinátora.* (Asociace regionálních značek, 2010-2014). Takovým koordinátorem by mohla být některá z již fungujících organizací podporujících agroturistiku (viz 4.1.9). Z uvedené mapy (obrázek č. 2) je patrné, že pro zvolenou oblast se zde nabízí prázdné místo ideální pro prezentaci.

Obrázek 4: Mapa regionálních produktů

Zdroj: Asociace regionálních značek (2010-2014)

Pokud by se Novohradsko jako region, pokusilo získat tuto certifikaci, bylo by nejprve nutné určit regionálního koordinátora (např. MAS Sdružení Růže) a zvolit logo, které by charakterizovalo oblast. Volba loga je velmi důležitá neboť symbolizuje celkovou image destinace. Z hlediska vyzdvižení přírodního potenciálu by se nabízelo, v logu vyobrazit pralesní vegetaci jako symbol Žofínského pralesa a pralesa Hojná Voda, které jsou chráněny jako nejstarší středoevropské rezervace. Návštěvník si často spojuje destinaci s určitou charakteristikou (např. skalní města v Českém Ráji, tulipány v Nizozemsku apod.) a pakliže je prezentována navenek jako celek, dochází efektivně k posílení její image. Image Novohradských hor by mohla být založena právě na přírodních krásách zachovaných lety trvající izolací, pralesními porosty, pozůstatky zaniklých osad a klauzur. Celkově by vytvářela dojem “oázy“ klidu v sepětí s přírodou.

Rozšíření nabídky zimní sezóny

Dalším problémem v oblasti je, že turistická sezóna kráčí ruku v ruce s hlavní sezónou prací na farmě. Na tento fakt si někteří oslovení podnikatelé stěžovali a východiskem by mohlo být prodloužení sezony o sezonu zimní. Jak uvádí Šíp (in Kolektiv autorů, 2006) dostatečný průměrný počet více než 90 dnů se souvislou sněhovou pokrývkou vytváří předpoklady pro zvýšení návštěvnosti i v zimě. Jak již bylo uvedeno, významný zásah do infrastruktury (v tomto případě zejména výstavbou vleků), je v oblasti nežádoucí, stačilo by využít současných běžkařských stop a rozšířit „zimní nabídku“

o výlety na sněžnicích, sáňkování či lyžařské výlety do nedalekého Rakouska. V současné době je v provozu několik běžkařských stop, které udržuje TJ Hojná Voda a dále oblast kolem Pohoří na Šumavě, kde je stopa protahována rolbou z přilehlého Rakouska. V oblasti se nachází několik dalších běžkařských tras, kde ovšem není pravidelně udržovaná běžkařská stopa, ale často je již projetá jinými běžkaři nebo skútreem se stopotvarem.

Podpora agroturistiky prostřednictvím spolků a místních akčních skupin

Ačkoli většina z oslovených subjektů nejeví aktivní zájem o vznik spolku, který by hájil společné zájmy (zejména pro nedostatek času), mohla by tuto činnost suplovat některá již existující organizace podporující agroturistiku (viz podkapitola 4.1.9). Tato organizace by pak na svých stránkách mohla zveřejnit samostatnou sekci nazvanou "Agroturistika", na jejíž tvorbě by se oslovené objekty podílely a měly možnost se zde prezentovat, eventuálně zveřejňovat připravované akce, nebo prodej sezónních produktů, apod. Přehledné a jednotné poskytování informací, by pomohlo potenciálnímu návštěvníkovi ve výběru agroturistické dovolené a zjednodušilo orientaci v oblasti. Tato společná aktivita, by mohla motivovat podnikatele k další spolupráci, ze které plynou výhody pro všechny strany. Typy na možné společné aktivity jsou uvedeny dále.

4.4.3 Vlastní návrh agroturistické farmy

Aby bylo možné vypracovat vlastní návrh agroturistické farmy, bylo nezbytné vytipovat objekt odpovídající účelům této práce. Byla zvolena následující kritéria:

- umístění v Novohradských horách a jejich podhůří (ideálně na periferii menší obce)
- majitel se zkušenostmi s ekologickým hospodařením
- existence nemovitosti určené k rekonstrukci, nebo pozemku určenému k zástavbě

Podářilo se nalézt menší fungující ekologické hospodářství nacházející se v Byňově u Nových Hradů. Majitel byl ochotný poskytnout informace týkající se historie jeho podnikání, a to včetně informací z finančního hospodaření. Zároveň vyšlo najevo, že majitel spolu se svou rodinou delší dobu uvažuje o rozšíření podnikatelských aktivit o

ubytovací služby. Farma hospodaří od roku 2009, kdy byly na vlastní náklady svépomocí vystavěny stáje ve vlastněné nemovitosti. K vlastním pozemkům byly pronajaty další hektary polí a luk a bylo zakoupeno osm jalovic. V současné době hospodaří majitel na 9 ha vlastní půdy a na 7 ha pronajaté (z toho 3,5 ha tvoří orná půda a zbytek louky). Počet kusů dobytka chovaného výhradně na masnou produkci v současnosti: 10 krav, 1 jalovice, 6 býků a jeden plemenný býk a to převážně plemene Limusine. Plemeno Limusine vykazuje vysokou jatečnou výtěžnost (kolem 60 %) při zachování špičkové kvality masa. (Topbeef, 2011-2016)

Veškerá zemědělská technika potřebná k provozu farmy (traktor, kombajn, balíkovač, nahrabovač, atd..) je ve vlastnictví majitele. Provoz farmy zajišťují tři rodinní příslušníci (o účetnictví se stará manželka zemědělce). Do minulého roku byl veškerý zisk reinvestován zpět do farmy (nákup strojů, nových kusů dobytka, atd..). V uplynulém roce farma generovala zisk a majitel začal přemýšlet o rozšíření svých podnikatelských aktivit např. pronájmem dalších hektarů půdy a rozšířením chovu dobytka nebo vybudováním ubytovacích kapacit a jejich následným pronájmem. Při vyhledávání nových příležitostí pronájmu či koupě nových hospodářských pozemků je však majitel značně znevýhodněn oproti velkým místním zemědělským podnikům, které bývají o nových možnostech informováni dříve a mohou nabídnout vyšší cenu.

I to je důvodem proč majitel přemýšlí o využití stávajících ubytovacích prostor k rekonstrukci a následnému pronájmu.

Tabulka 1: Výsledek hospodaření za rok 2014

Výsledek hospodaření za rok 2014 v Kč		
	Dotace	336607
	Prodej vlastních výrobků	144574
Celkové příjmy		484 064
Celkové výdaje		304349
Dlouhodobý majetek ZC		570367

Zdroj: vlastní zpracování (výsledek hospodaření majitele, 2014)

Lokalizace a občanská vybavenost obce Byňov

Vesnice Byňov je součástí města Nové Hradky má asi 300 stálých obyvatel. Nachází se na silnici 154 mezi Novými Hradky a Třeboní. Zároveň je velmi dobře přístupna ze sousedního Rakouska a to přes hraniční přechod Nové Hradky – Pyhrabruck (vzdálený 6 km), nebo přechod České Velenice - Gmünd vzdálený 17 km. Byňov nedaleko hranice CHKO Třeboňsko a Přírodní rezervace Červené Blato. Nové hradky – “brána do Novohradských hor“ jsou vzdálené necelé 4 km. Samotná vesnice je obklopena rybníky, z nichž největší je Byňovský rybník. Za vesnicí směrem na Peříkov se nachází Tomkův mlýn (kde za dob Novohradského panství mezi lety 1555-1606 mlynařil a hamerničil mlynař Tomáš) u něhož se potkávají dvě cyklotrasy (č. 1050 a 1046). Přímo v obci je obchod s potravinami (otevřeno denně), autobusová zastávka, volně přístupné víceúčelové hřiště a nedaleko u vlakové stanice (Nové hradky) také restaurace Jakule (bývalé první lesnické učiliště v Čechách).

Dostupnost

Jedním z atributů agroturistiky je také pokud možno šetrný přístup k životnímu prostředí např. využitím hromadné dopravy. Zvolený objekt má v tomto ohledu výhodu snadné dostupnosti – železniční stanice Nové Hradky vzdálená cca 1,5 km, autobusová zastávka v místě, zastávka cyklotrans – Novohradská linka – Nové Hradky, žel.st. vzdálena cca 1,5 km. Na trati České Velenice – České Budějovice, kde se nachází železniční zastávka Nové Hradky, je nově v provozu moderní vlaková elektrická jednotka RegioPanter. RegioPanter je bezbariérový, ekologický a ve srovnání s dosavadními vlaky s lokomotivou je RegioPanter podstatně lehčí. To znamená, že nespotřebuje tolik energie.(Škoda Transportation a.s., n.d.)

Konkurence v okolí farmy

V okolí farmy se nenachází podobný typ ubytování. Nejbližší ubytovací služby poskytuje penzion Kamínek, který však není agroturistickou farmou. Výhodou oproti konkurenci bude nižší cena za ubytování, snadná dostupnost a doprovodné programy.

Cílová klientela

Jak vyplynulo z terénního šetření, nejčastěji do oblasti přijíždějí rodiny s dětmi a mladí bez dětí. Farma bude zacílena na tuto klientelu také a to jak domácí, tak i zahraniční (především z nedalekého Rakouska).

Možnosti trávení volného času v okolí

Rybaření

Ke sportovnímu rybolovu jsou určeny nedaleké rybníky Rybářství Nové Hrady s.r.o. ve vedlejší vsi Štiptůň – Jánský a Bažantník (určený ke skupinovému rybolovu). V blízkosti Nových Hradů lze k rybolovu využít Zevlův rybník či Veverský potok.

Práce na farmě

Možnost zapojit se aktivně do udržování chodu farmy a seznámit se se šetrným využíváním přírodních zdrojů. Využít svůj čas aktivním odpočinkem v harmonii s okolní přírodou. Na farmě se nabízí např. pomoc při senoseči, žních, úklidu chlévů, krmení dobytka, sběru vajíček, krmení kuřátek (květen, červen), péče o zahradu a sběr plodů – u objektu se nachází sad ovocných stromů, bylinková a zeleninová zahrádka, a před objektem okrasné záhony. Do budoucna možnost prodeje přebytků.

Účast na místních kulturních akcích a slavnostech

Přímo ve vesnici Byňov organizuje sbor dobrovolných hasičů “Pohádkový les“, lampionový průvod pro děti a masopustní průvod. Nedaleké Nové Hrady nabízejí bohaté kulturní vyžití, jako jsou masopusty, plesy, koncerty, výstavy, sportovní turnaje, Čertovsko-Mikulášský rej, tradiční mezinárodní taneční soutěž “Novohradská číše“, městské slavnosti, klášterní slavnosti, “Stavění máje na filipojakubskou noc“ a mnoho dalších. V okolí je mnoho dalších možností kulturního využití, o kterých by se majitelé měli dopředu informovat, aby je pak mohli svým hostům nabídnout.

Vyjíždky na koních

Nejbližší hipostezka začíná u tvrze Cukrnštejn (cca 6 km). Na farmě jsou k dispozici prostory k případnému ustájení koní. Jak je uvedeno v předchozí kapitole, značení hipostezek v Novohradských horách je na velmi dobré úrovni. Je možné zprostředkovat

vyjížděku na koních v některé z koňských stanic např. Hotel Bábel, Stáj Shagya (farma Hájek) nebo Stáj Malonty.

Možnosti sportovního vyžití

Možnosti sportovního vyžití jako je pěší turistika a cykloturistika jsou rozsáhlé (majitel by s nimi měl být seznámen, aby o nich následně mohl informovat hosty). Přímo ve vesnici Byňov je víceúčelové hřiště, kde se pořádá volejbalový turnaj v nedaleké Jakuli se nachází klubovna s pingpongovými stoly. Pro milovníky zimních sportů nabízí Novohradské Hory vyžití především na rakouské straně – areály Harmanschlag a Karlstift. Krásné koupání nabízí nedaleké pískovny, klauzury v Novohradských horách nebo v zimě aquapark Gmünd. Součástí ubytovacího zařízení bude i půjčovna sportovního vybavení (jízdní kola, koloběžky, míče, badmintonové rakety, hůlky na nordicwalking).

Houbaření a sběr lesních plodin

Nedaleké borové lesy jsou známé výskytem borůvek, brusinek a hub.

Možnosti zakoupení produktů

Majitel ekologického hospodářství by v budoucnu rád nabízel vlastní produkty svým hostům a to zejména maso, masné výrobky, vejce, mléko a mléčné výrobky. Nedaleko farmy se nachází Husí farma Byňov, kde je možné zakoupit vynesené i vykrmené husy a kachny. V obci Malonty se nachází ekologické a biodynamické hospodářství Bemagro a.s., která se věnuje ekologické produkci i péči o krajinu. Provozuje Zeleninovou zahradu, Selský dvůr, farmu pro masný skot a mlékárnu. V biokvalitě lze zde zakoupit maso (hovězí, vepřové, kuřata, husy, kachny), vejce, mléko, brambory a zeleninu je možné nakoupit přímo v zeleninovém domku v Meziříčí, a to v sezóně (červen – říjen). V Pohoří na Šumavě je možné zakoupit u Blanky Milfaitové (manufaktura tradičních chutí) domácí marmelády, se kterými se několikrát umístila na WORLD'S MARMALADE AWARDS (její citrónová marmeláda získala opakovaně titul nejlepší marmelády na světě).

Personální zajištění

Projekt počítá s vytvořením 1 pracovního místa pro ženu zemědělkyni, která bude kompletně zajišťovat chod ubytovacího zařízení. Pokud jde o osobu samostatně výdělečně činnou (tzv. fyzickou osobu), zákoník práce nepřipouští pracovní poměr mezi

manželi, a proto by majitel provozoval zvláště zemědělskou činnost a činnosti spojené s ubytováním by provozovala majitelka na své živnostenské oprávnění. Vzhledem k tomu, že součástí podnikání nebude poskytování stravovacích služeb, jedná se o živnost volnou. Stejně tak půjčování sportovního vybavení je zařazeno mezi živnosti volné.

Propagace

Základem propagace by mělo být navázání spolupráce se Svazem venkovské turistiky a získat certifikaci pro kategorii Ubytování v soukromí – typ zařízení “Apartmány s vlastním vařením“, třída . Taková certifikace přináší prestiž, zviditelnění (prostřednictvím portálu www.prazdninynavenkove.cz) a odbornou pomoc pro podnikatele při poskytování ubytovacích služeb. Umístění tabule označující certifikované ubytovací zařízení.

Dalším krokem by bylo vytvoření poutačů v místě a tvorba webových stránek a jejich další prezentace na portálech zabývajících se venkovským cestovním ruchem a cestovním ruchem v Novohradských horách (např. www.novohradky.info, www.kudyznudy.cz, www.kicnovehrady.cz). Dále tisk informačních letáků a pohlednic v nákladu 800 a 200 kusů s uvedením fotografií a mapky (na informačním letáku též základních informací o ubytovacím objektu a poskytovaných službách). Také osobní navázání kontaktu s okolními turistickými informačními centry má velký význam. Na jedné straně podnikatel upozorní na nově vzniklou agroturistickou farmu (mimo jiné poskytne propagační tiskoviny) a na straně druhé získá cenné informace pro své hosty z okolního dění, které může dál předávat. Nemusí se přitom jednat jen o turistická informační centra z nejbližšího okolí, ale také z předpokládaných turisticky spádových oblastí větších měst, jako jsou v tomto případě např. České Budějovice či Třeboň.

V neposlední řadě je důležité pozitivně zapůsobit na své první hosty, neboť jejich osobní doporučení je tou nejlepší reklamou.

Popis podnikatelského projektu – Farma Byňov

Ubytovací služby ve venkovské turistice mají podle Stříbrné (2005) typický charakter – decentralizované ubytování s omezenou kapacitou, rodinné zázemí, pochopení pro individuální aktivity turistů, ohleduplný vztah k přírodě. Pro zvolenou ekologickou farmu bude nejlépe vyhovovat ubytování v soukromí. Pro tento typ ubytování neexistuje závazná norma, ale pouze doporučení o ubytovacím standardu, která se vyplatí cítit.

Výsledkem projektu s názvem “Farma Byňov“ bude nově vybudované ubytovací zařízení pro agroturistiku typu “Ubytování v soukromí – apartmán“, jehož součástí bude i půjčovna sportovních potřeb. Zároveň dojde k vybudování třech parkovacích míst. Projekt počítá s vytvořením jednoho pracovního místa pro ženu zemědělce, která bude kompletně zajišťovat chod ubytovacího zařízení. Toto zřízení umožní návštěvníkům přiblížit fungování malé rodinné farmy a zároveň dojde i rozšíření podnikatelské činnosti majitelů.

Řešení projektu: Plánované stavební úpravy by spočívaly v rekonstrukci části usedlosti (po prarodičích majitelky), která je nyní tři roky neobývaná. V této části je dostatek prostoru na vybudování třech ubytovacích jednotek. Pro rekonstrukci je nezbytné rozdělit původní bytovou jednotku na dva samostatné apartmány (což obnáší vyzdění nových vnitřních zdí. V přízemí bude vstupní zádveř hlavního vchodu, z něž povede schodiště do podkroví dvoje vstupní dveře vedoucí do nově vzniklých apartmánů a vybudovat apartmá v podkroví, (což bude znamenat kompletní výměnu střešní krytiny, zateplení střechy a instalaci střešních oken).

Součástí stavebních úprav bude i kompletní provedení všech rozvodů a instalací (el., voda, odpady, topení.) v podkrovní části a částečné úpravy rozvodů a instalací v přízemí. Dále vznikne i technická místnost, ve které bude kotel na pelety pro vytápění rekonstruované části.

Z původní obytné části o velikosti 82 m² budou vybudovány dvě samostatné apartmá:

Apartmán č.1

15 m²obytná místnost se dvěma stálými lůžky, nočními stolky a prostornou skříní na odkládání oděvů

16 m²obývací místnost s vybaveným kuchyňským koutem, rozkládací pohovkou a stolem se čtyřmi židlemi

6 m²hygienické zařízení s WC a sprchovým koutem

Apartmán č. 2

18 m²obytná místnost se třemi stálými lůžky, nočními stolky a prostornou skříní na odkládání oděvů

12 m²obývací místnost s vybaveným kuchyňským koutem a stolem s původní rohovou dřevěnou lavicí

6 m²hygienické zařízení s WC a sprchovým koutem

V přízemí vznikne společné zádveří, kde budou k dispozici propagační materiály okolí a schodiště do nově vybudovaného apartmá v podkroví.

Podkrovní apartmán č. 3

13,5 m²obytná místnost se dvěma stálými lůžky, nočními stolky a prostornou skříní na odkládání oděvů

12 m²obývací místnost s vybaveným kuchyňským koutem a stolem se čtyřmi židlemi

7 m²hygienické zařízení s WC a sprchovým koutem

Náklady na rekonstrukci:

Vzhledem k dobrému stavu a částečné vybavenosti objektu nebude rekonstrukce tak nákladná jako kdyby se jednalo o výstavbu nového objektu. Budou využity stávající obytné plochy v přízemí s minimálním zásahem do dispozičního řešení. To znamená, že z původních prostor po rozdělení vznikne jedno apartmá s původním zachovalým kuchyňským koutem a koupelnou určenou pouze k částečné rekonstrukci. Ve druhé části dojde k výstavbě koupelny a kuchyňského koutu. Ke kompletní přestavbě dojde pouze v apartmánu v podkroví. Do všech apartmánů bude použito z části i původní vybavení (masivní skříně, postele, atd.).

Tabulka 2: Predikce investičních nákladů

Stavební úpravy domu *	950.000,-
Vybavení apartmánů **	320.000,-
Sportovní pomůcky***	100.000,-
Příjezdová komunikace****	120.000,-
Projektová dokumentace*****	70.000,-
Úprava okolní zeleně	20.000,-
Celkem	1 580.000,-

Zdroj: vlastní zpracování (2014)

* Svislé konstrukce, úpravy podlah, tepelné izolace, topení, zdravotní instalace, tesařské konstrukce, klempířské konstrukce, krytiny, konstrukce truhlářské, konstrukce sádkartonové, dlažby keramické, podlahy dřevěné, obklady keramické, malby

**Lednice, kuchyňské nádobí, varné konvice, sklokeramická deska, postele, komody, skříně, židle, stoly (některé položky budou zajištěny ze současného inventáře majitelů)

***Nákup sportovních potřeb a vybavení půjčovny: jízdní kola, koloběžky, míče, badmintonové rakety, hůlky na nordicwalking

****Vybudování příjezdové komunikace 3 parkovacích míst ve dvoře usedlosti

*****Projektová dokumentace ke stavebnímu povolení

Kalkulace ceny ubytování

Důležitou součástí stanovení obchodní politiky je vhodně zvolená cena, která musí pokrýt náklady podnikatele (fixní a variabilní) včetně zisku (mzdy), musí ji akceptovat zákazník a musí být konkurence schopná. Cenu lze stanovit na základě určení variabilních a ročních stálých nákladů. Variabilní náklady jsou odvozeny od běžných cen energie, vody, služeb a zboží. Do rekonstrukce bude vložen vlastní kapitál a není tedy potřeba využít úvěru. Dlouhodobý hmotný majetek (budova) vstoupí do nákladů prostřednictvím odpisů.

Tabulka 3: Kalkulace variabilních nákladů na jedno obsazené lůžko/osobu/den

Nákladová položka	Množství	Cena (Kč)
Spotřeba energie	2,5 kWh	12,08
Vodné a stočné	150 l	9,6
Teplo		6,00
Toaletní potřeby *		5,00
Praní prádla **		15,00
Mzda		30,00
Celkem		77,68

* zahrnuje poskytování toaletního papíru, mýdla, prostředku na mytí nádobí a úklidových prostředků apod.

** zahrnuje praní lůžkovin a ostatního prádla tzn. povlak na polštář a přikrývku, prostěradlo, froté ručník, froté osuška, utěrka, apod.

Tabulka 4: Kalkulace ročních stálých nákladů (1. rok)

Nákladová položka	Cena (Kč)
Ohlášení živnosti	1 000
Propagace:	
Tvorba webových stránek	10 000
Členství ve Svazu venkovské turistiky	1 000
Výroba propagačních materiálů	1 200
Odpisy	53 000
Opravy a údržba	6 000
Internet	3 000
Celkem	75 200

Z hlediska předpokládaného určení příjmů za ubytování, byla na základě zkušeností z terénního šetření stanovena sezóna pro první rok od května do října tzn. 6 měsíců (rozšíření o zimní sezónu v prvním roce nebude uvažováno). Předpokládané využití ubytovací kapacity v těchto šesti měsících je 60%.

Počet dnů v sezóně.....184 dnů

Ubytovací kapacita.....9 lůžek

Počet přenocování (184 x 9 x 0,6) 993

Tabulka 5: Cenová kalkulace

Nákladová položka	Cena Kč
Roční stálé náklady (položka 1)	75 200
variabilní náklady na jedno obsazené lůžko/osobu/den (položka 2)	78
Počet přenocování (položka 3)	993
Nák. na lůžko [(pol. 1 : pol. 3) + pol. 2]	153,70

Na základě stanovení nákladů na lůžko a analýzy konkurence byl sestaven ceník ubytovacích služeb takto:

Tabulka 6: Ceník ubytovacích služeb

Vedlejší sezóna (květen – červen; září – říjen)		Hlavní sezóna (červenec – srpen)	
dospělá osoba	250,- Kč/noc	dospělá osoba	300,- Kč/noc
dítě do 12 let	200,- Kč/noc	dítě do 12 let	250,- Kč/noc
dítě do 2 let	zdarma	dítě do 2 let	zdarma

(pozn. součástí ceny je rovněž zapůjčení sportovních potřeb)

Ceny jsou stanoveny tak, aby pokryly náklady na lůžko a zároveň byly na nižší úrovni než u konkurence (Penzion Kamínek). Ceny jsou nastaveny podobně jako v Penzionu Naděje, kde jsou nabízeny srovnatelné služby. Místní poplatek není součástí ceny a bude vyměřen podle délky pobytu.

Tabulka 7: Výpočet hospodářského výsledku v prvním roce

Celkové výnosy = Tržby za ubytování tj. průměrná cena za ubytování/noc (250,- Kč) x počet přenocování (993)	248 250,- Kč
Celkové náklady = stálé náklady 75 200,- Kč + variabilní náklady 77 156,- Kč (variabilní náklady na jedno obsazené lůžko/osobu/den 77,7,- Kč x počet přenocování 993)	152 356,- Kč
Hospodářský výsledek v prvním roce (celkové výnosy – celkové náklady)	95 894,- Kč

Při předpokládané 60% obsazenosti a stanovených cenách, je vybudování ubytovacího zařízení pro farmu ziskové. Přinese podnikateli výhody v podobě zhodnocení majetku a zaměstnání pro jeho manželku.

5 ZÁVĚR

Cestovní ruch je jedním z nejdynamičtěji se rozvíjejících odvětví na světě. Vedle svých pozitivních dopadů, jako je uspokojování potřeb člověka či zvyšování zaměstnanosti, s sebou nese i dopady negativní jako je i dopad na životní prostředí. Z tohoto hlediska je tedy nasnadě na jedné straně cestovní ruch podporovat, ale na straně druhé odbourávat tyto negativní dopady. Řešením je trvale udržitelný rozvoj, který si klade za cíl, aby potenciál cestovního ruchu mohli využívat nejen současní podnikatelé a návštěvníci, ale který by byl zároveň uchován pro budoucí generace. V tomto směru oblast Novohradských hor a jejich podhůří nabízí ideální prostředí s vysokým přírodním i kulturním potenciálem. Území bylo v době střeženého hraničního pásma izolováno, řada kulturních a technických památek byla zdevastována, řada zchátrala. Na krajinu měla existence pásma dopad opačný, po roce 1989 se zemi tento zachovalý kus přírody otevřel, jako léta střežený poklad, aby jej mohli lidé znovu začít objevovat. Z tohoto důvodu byla tato oblast pro účely bakalářské práce zvolena.

Při vypracování bakalářské práce na téma „Agroturistika v Novohradských horách a jejich podhůří“ bylo v první řadě nezbytné stanovit si cíle, jenž by práce měla naplnit a výzkumnou otázku, na kterou odpoví. Předpokladem splnění cílů bylo nastudování odborných pramenů, o které se opírají další kapitoly práce. Seznámení s jednotlivými kroky bakalářské práce je uvedeno v kapitole „Metodika“. Kapitola „Řešení a výsledky“ ve své první části analyzuje oblast Novohradské hory a jejich podhůří, ve druhé a třetí pak seznamuje s konkrétními výsledky terénního šetření.

Terénní šetření bylo pro zpracování bakalářské práce voleno jako metoda, kterou lze načerpat informace přímo od místních podnikatelů v agroturistice a zároveň prostřednictvím vlastní zkušenosti odhalit potenciál, ale i bariéry rozvoje agroturistiky, což bylo také podstatou výzkumné otázky („Jaké bariéry brání, při současném stavu agroturistiky v Novohradských horách a jejich podhůří, v jejím rozvoji?“). Jak již bylo zmíněno, přírodní potenciál cestovního ruchu v Novohradských horách je ideální pro rozvoj agroturistiky, existují však bariéry, které tomuto rozvoji brání. Do jisté míry jsou to samotní podnikatelé, neboť jsou skeptičtí k participaci na aktivitách místních akčních skupin a spolků. Důvodem je jednak nedůvěra podnikatelů, že jim tato účast může být přínosem a jednak zaneprázdněnost zemědělskými činnostmi, které se časově překrývají s turistickou sezónou. Podnikatelé na jedné straně očekávají vyšší zájem destinačního

managementu o rozvoj předpokladů pro jejich podnikání, zároveň však nejsou ochotni investovat do spolupráce vlastní čas. Vzhledem k problematické spolupráci destinačního managementu a podnikatelů, chybí jednotnost v pojetí koncepce rozvoje cestovního ruchu a agroturistiky.

Nabídka volnočasových aktivit v zimní sezóně není široká, a proto je většina podnikatelů nucena omezit v této době provoz ubytovacího zařízení. Z hlediska trávení volného času v letní sezóně se vyskytuje problém s oddělením pěších stezek, cyklotras, a hipostezek od Rakouska nedostatkem vhodných míst pro přechod hranice.

Na základě syntézy poznatků a výsledků byly vytvořeny vlastní návrhy na zlepšení předpokladů agroturistiky ve zvolené oblasti. Jedná se především o vytvoření jednotné image destinace prostřednictvím destinačních produktů nebo regionální značky. Součástí těchto destinačních produktů je podpora nových druhů cestovního ruchu, jako je hipoturistika a geocaching, které jsou východiskem pro šetrný rozvoj cestovního ruchu v oblasti a zároveň jsou zde pro jejich rozvoj ideální podmínky. Dalším krokem by bylo rozšíření možností trávení volného času v zimní sezóně a podpora agroturistiky prostřednictvím spolků a místních akčních skupin.

Samostatným návrhem je projekt agroturistické farmy, pro který bylo vytipováno fungující ekologické hospodářství. Na tomto návrhu byly aplikovány poznatky z předchozích částí bakalářské práce a zároveň ekonomické výpočty nákladů, výnosů a hospodářského výsledku, kterými bylo zjištěno, že rozšíření farmy o ubytovací služby by bylo pro farmu ziskové.

Summary

Tourism is one of the fastest growing industries in the world. Besides its positive impacts, such as meeting man's needs or increasing employment, it is associated with some negative impacts such as the environmental impact. From this point of view it is desirable to support tourism on one hand, but to mitigate these negative effects on the other hand. The solution is sustainable development, which aims to make the potential of tourism beneficial not only to existing businesses and visitors, but which would also be preserved for the future generations. In this respect, the area Novohradské Mountains and their foothills offers ideal environment with high natural and cultural potential. The area used to be isolated at the times of guarded border zone, and many cultural and technical heritages had been devastated, many had become run-down. On the contrary, the existence of the zones caused that after 1989, this preserved piece of nature opened its guarded treasure and people could again start to explore it. That is why the area was chosen for this thesis.

When writing this thesis called "Agritourism in the Novohradské Mountains and their foothills," it was essential to begin by setting goals that this thesis should fulfil and asking a research question that will be answered. To achieve the targets it was necessary to study the technical literature on which rely the next chapters of the thesis. Introduction to individual steps of the thesis is described in section "Methodology". Chapter "Solutions and results" analyzes the area Novohradské Mountains and their foothills in its first part, and introduces the concrete results of the field survey in the second and the third parts.

A field survey was selected as a method which can obtain information directly from local agro-tourism businesses. At the same time, it reveals the potential and the barriers of development of agro-tourism through their own experiences, which was also the essence of the research questions ("What barriers hinder the development of agritourism in Novohradské Mountains and their foothills? "). As already mentioned, the natural potential of tourism in the Novohradské Mountains is ideal for the development of agritourism, but there are barriers that hinder this development. To some extent they are business themselves, as they are sceptical about the participation in the activities of local action groups and associations. The reason is the distrust of businesses that this participation can be beneficial and also their busyness with agricultural activities which overlap with the tourist season. Businesses on one hand expect higher interest from

destination management about the development of their business, but at the same time, they are not willing to invest their own time in the cooperation. Due to the problematic partnership of destination management and businesses, there is a lack of integrity in the concept of the development of tourism and agritourism.

The offer of leisure activities in the winter season is not wide, so most business owners are forced to reduce the operation of their accommodation facilities. In terms of leisure activities in the summer season, there is a problem with the separation of hiking trails, bike trails, and hipotrails from Austria caused by the lack of border crossings.

Based on a synthesis of finding and the results were created own proposals on improving the conditions for agro-tourism in the chosen area. It is mainly creating an integrated image of destinations through Destination regional products or brand. Part of these destination products is encouraging new types of tourism, such as horse riding and geocaching, which are the solution for sustainable development of tourism in the area while there already are ideal conditions to develop these activities. The next step would be to extend the possibility of spending leisure time in the winter season and support of agro-tourism via associations and local action groups.

A separate proposal is the project of an agritourism farm, for which was picked an existing ecological farm. On this proposal were applied findings from previous parts of the thesis as well as economic calculations of costs, revenues and profit which showed that the extension of the farm by accommodation services would be profitable.

Keywords

tourism, rural tourism, agritourism, ecological farm, Novohradské mountains

Seznam použitých zdrojů:

Seznam citované odborné literatury:

GOELDNER, Charles R a J RITCHIE. *Tourism: principles, practices, philosophies*. 11th ed. Hoboken, N.J.: John Wiley&Sons, 2009. ISBN 978-0-470-08459-5.

HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006, 223 s. Marketing (Grada). ISBN 80-716-8948-3.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 288 s. Marketing (Grada). ISBN 978-80-247-3247-3.

KUNEŠOVÁ, Eva a NEDVĚDOVÁ. *Technika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 1992, 206 s. ISBN 80-856-2332-3.

MORAVEC, Ivo. *Venkovská turistika: teoretická východiska a možnosti*. Vyd. 1. Praha: Centrum pro komunitní práci, c2006, 92 s., [10] s. barev. obr. příl. ISBN 80-869-0231-5.

ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. V Praze: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5.

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.

PETRŮ, Zdenka a PETRŮ. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 1999, 107 s. ISBN 80-859-7029-5.

PŘIBOVÁ, Marie. *Marketingový výzkum v praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1996, 238 s. ISBN 80-7169-299-9.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

STŘÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika a agroturistika: teoretická východiska a možnosti*. 1. vyd. Praha: ProfiPress, c2005, 65 s. ISBN 80-867-2614-2.

TITTELBACHOVÁ, Šárka. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance : státní politika turismu České republiky : systémový přístup k řešení problémů*. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2011, 196 s. ISBN 9788024738420.

VANĚČEK, Drahoš. *Agroturistika: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 1997, 223 s. Marketing (Grada). ISBN 80-704-0222-9.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, 332 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4520-6.

Seznam citovaných internetových zdrojů:

AOPK ČR (2007) dostupné z: <http://www.biomonitoring.cz/ptaci-oblasti.php?ptaciOblastID=1000081447>, <http://novohradky.info/priroda.html>

Asociace hotelů a restaurací (n.d.) dostupné z: <http://www.hotelstars.cz/>

Asociace regionálních značek (2010-2014) dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/arz/cs/o-nas/>

Czech Tourism (2005-2013) dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/>

Česko-rakouská o.p.s (2016) dostupné z: <http://www.novohradskehory.com/region-novohradsko-prirodni-lecivydroj.html>

Český rozhlas (1997-2016) dostupné z: http://www.rozhlas.cz/cb/zpravodajstvi/_zprava/138609; Česká televize (1996-2016) dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1388217-novohradske-hory-nemaji-statutchko>

iTRAS (2009-2016) dostupné z: <http://itras.cz/novohradske-hory/>

Kongresové centrum ILF (2010) dostupné z: <http://www.kcilf.cz/wp-content/uploads/2010/07/Cestovn%C3%AD-ruch-a-agroturistika.pdf>

Koňské stezky (n.d.) dostupné z: <http://www.konskestezky.eu/>

MAS Sdružení Růže (n.d) dostupné z: http://mas.sdruzeniruhe.cz/dp/id_ktg=3730&archiv=2

Mikroregion SDRUŽENÍ RŮŽE (2008) dostupné z:http://www.sdruzeniruze.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=500029&id=31047

Novohradky.info (2005-2015) dostupné z: <http://www.novohradky.info/reky.html>

NOVOHRADSKÉ HORY ubytování s.r.o.(2013) dostupné z:<http://www.novohradskehory.cz/mista/hojna-voda/>

Pohorská Ves (n.d.) dostupné z:<http://www.pohorskaves.cz/okraslovaci-spolek-terezie/os-1022/p1=1029>

PRÁZDNINY na venkově (2011) dostupné z: <http://www.projekt-pnv.cz/doc/13/>

Škoda Transportation a.s. (n.d.) dostupné z:<http://skoda.cz/cs/produkty/elektricke-jednotky/jednopolazni-elektricka-jednotka/>

Topbeef (2011-2016) dostupné z:<http://www.topbeef.cz/limousine/plemeno10.html>

Turistika.cz s.r.o. (2007-2016) dostupné z: <http://www.turistika.cz/mista/rapoticka-brezina>

TZB-info (2001-2015) dostupné z:<http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/vyhlaska-c-268-2009-sb-o-technickych-pozadavcich-na-stavby>

Seznam citovaných zákonů a vyhlášek:

Parlament ČR (1991). *Zákon č. 513/1991 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1991). *Zákon č. 455/1991 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (2006). *Zákon č. 262/2006 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (2012). *Zákon č. 90/2012 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1999). *Zákon č. 513/1999 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1991). *Zákon č. 563/1991 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1992). *Zákon č. 586/1992 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1992). *Zákon č. 338/1992 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (2004). *Zákon č. 235/2004 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1992). *Zákon č. 337/1992 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (2006). *Zákon č. 183/2006 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1990). *Zákon č. 565/1990 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (2005). *Zákon č. 348/2005 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (2009). *Vyhláška č. 268/2009 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Parlament ČR (1992). *Zákon č. 114/1992 Sb.* Praha: Parlament ČR.

Seznam obrázků a tabulek s uvedením názvů

Obrázek 1: Novohradské hory a jejich podhůří

Obrázek 2: Mapa “Koňské stezky“

Obrázek 3: Mapa “Geocaching v Novohradských horách“

Obrázek 4: Mapa regionálních produktů

Tabulka 1: Výsledek hospodaření za rok 2014

Tabulka 2: Predikce investičních nákladů

Tabulka 3: Kalkulace variabilních nákladů na jedno obsazené lůžko/osobu/den

Tabulka 4: Kalkulace ročních stálých nákladů (1. rok)

Tabulka 5: Cenová kalkulace

Tabulka 6: Ceník ubytovacích služeb

Tabulka 7: Výpočet hospodářského výsledku v prvním roce

Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Standard Ubytování v soukromí

Příloha 3: Ukázka změny krajinného rázu po izolaci - Cetviny

Přílohy

Dobrý den, jmenuji se Iva Kálalová a jsem studentkou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Ekonomické fakulty. V rámci vypracování mé bakalářské práce na téma „Agroturistika v Novohradských horách a jejich podhůří“ si Vás dovoluji požádat o vyplnění následujícího dotazníku zaměřeném na agroturistiku (ekoagroturistiku) v Novohradských horách a jejich podhůří. Zavazuji se, že výsledky dotazníku nebudou zveřejněny ani předány třetím osobám bez Vašeho souhlasu.

1. Název a adresa objektu

.....

2. Kolik obyvatel má Vaše obec/město?

.....

3. Jak dlouho již provozujete Vaše zařízení?

.....

4. O jaký typ ubytovacího zařízení se jedná?

.....

5. Jaká je ubytovací kapacita Vašeho zařízení?

.....

6. Jak zajišťujete provoz objektu?

.....

7. Jaké možnosti stravování nabízíte?

.....

8. Nabízíte také produkty Vaší výroby? Pokud ano jaké?

.....

.....

.....

9. Jak lze u Vás a v blízkém okolí trávit čas?

(např. pěší turistika, cykloturistika, jízda na koni, koupání, rybolov, sběr lesních plodů, pomoc na farmě, návštěva památek, návštěva přírodních atrakтивit, účast na místních slavnostech a zábavách)

.....
.....
.....

10. Půjčujete vybavení pro trávení volného času? Pokud ano jaké?

.....
.....
.....

11. Využil/a jste v minulosti některého z dotačních programů?

(např. Regionální operační programy, Integrovaný operační program, Programy přeshraniční spolupráce, Program rozvoje venkova)

.....

12. Uvažujete do budoucna o rozšíření nabídky služeb? Pokud ano, jak?

.....

13. Odkud k Vám přijíždějí turisté nejčastěji?

.....

14. Jaké typy návštěvníků přijíždějí nejčastěji?

(např. mladí bez dětí, rodiny s dětmi, páry středního věku bez dětí, senioři, děti - výlety, tábory,...)

.....

15. Jaká je nejčastější délka pobytu turistů u Vás?

.....

16. Jakým způsobem propagujete zařízení?

(např. internet, média (televize, rádio), spolupráce s CK či CA, tisk , převládají osobní informace, venkovní reklama, poutače, infocentrum)

.....
.....
.....

17. **Spolupracujete v rámci svého podnikání s jinými subjekty?** (např. MAS, sdružení,..)

.....
.....
.....

18. **Jakým způsobem?**

.....
.....
.....

19. **Proč ano/ne?**

.....
.....
.....

Standard Ubytování v soukromí

Definice pojmů

1. Ubytování v soukromí - turistické ubytování ve stavbách (bytový dům, rodinný dům, stavba pro individuální rekreaci), které vzhledem ke svému specifickému charakteru neodpovídají svým vymezením jednotlivým kategoriím ubytovacích zařízení dle vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 268/2009 Sb. o obecných technických požadavcích na výstavbu.

Ubytování v soukromí poskytuje omezený počet samostatných ubytovacích jednotek ke krátkodobému pronájmu turistům (objekt, částí objektu - obytné místnosti, které jsou ve vlastnictví nebo užívání podnikatelského subjektu a jsou vybaveny pro účely přechodného ubytování).

2. Samostatný pokoj – místnost, jež je součástí větší budovy, vybavena lůžkem (lůžky).

3. Apartmán – samostatná bytová jednotka s hygienickým zařízením, ubytování ve více místnostech, které jsou navíc vybaveny kuchyňským koutem.

4. Smíšený provoz (pokoje + apartmány) – součástí větší budovy, nebo samostatná budova, ubytování v samostatných pokojích a apartmánech.

5. Malý kemp – kemp s omezeným počtem míst k postavení stanu nebo karavanu vybavený společným hygienickým zařízením.

Povinná kritéria pro všechny typy ubytovacích jednotek (kategorie)

Čistý a upravený vzhled domu, statku	
Všechna zařízení jsou funkční	
Lůžkoviny poskytuje ubytovatel	
Celkový dojem ubytování odpovídá jednotlivým třídám	
Pravdivé a srozumitelné informace	
Dodržení zákonných podmínek pro provozování ubytování	
Provozní* a ubytovací řád	

* Platí pro osoby poskytující ubytování v ubytovacích zařízeních v rámci jimi provozované hostinské živnosti a osoby provozující živnost ubytovací služby, s výjimkou osob poskytujících ubytování v bytových domech, v rodinných domech a ve stavbách pro individuální rekreaci.

Povinná minimální kritéria pro jednotlivé třídy

Třída

<ul style="list-style-type: none"> Nábytek a vybavení je účelné a udržované. 	
<ul style="list-style-type: none"> Prosklené části pokojů musí zajišťovat soukromí hostů (záclonky, žaluzie apod). 	
<ul style="list-style-type: none"> Minimální vybavení: el. osvětlení (centrální, u lůžek), zrcadlo, zásuvka v dosahu zrcadla, skříň, stůl, židle/křesla, skleničky dle počtu lůžek, nádoba na odpadky, noční stolky 	

Třída

<ul style="list-style-type: none"> Nábytek a vybavení je účelné a sladěné. 	
<ul style="list-style-type: none"> Prosklené části pokojů musí zajišťovat soukromí hostů (záclonky, žaluzie apod). 	
<ul style="list-style-type: none"> Minimální vybavení: el. osvětlení (centrální, u lůžek), zrcadlo, zásuvka v dosahu zrcadla, skříň, stůl, židle/křesla, skleničky dle počtu lůžek, nádoba na odpadky, noční stolky 	
<ul style="list-style-type: none"> Každá ubytovací jednotka má vlastní hygienické zařízení, vybavené ručníky, dle počtu lůžek 	
<ul style="list-style-type: none"> Úklid a povlečení lůžek provádí ubytovatel 	
<ul style="list-style-type: none"> Možnost individuálního přitápění i mimo topnou sezonu (přímotopy) 	
<ul style="list-style-type: none"> Možnost připojení k internetu 	
<ul style="list-style-type: none"> Rádio s přehrávačem CD na pokoji 	

Třída

<ul style="list-style-type: none"> Nábytek a vybavení je kompletně tvarově a barevně sladěné. Celkový dojem vyniká zvýšeným komfortem a útulností. 	
<ul style="list-style-type: none"> Prosklené části pokojů musí zajišťovat soukromí hostů (záclonky, žaluzie apod). 	
<ul style="list-style-type: none"> Minimální vybavení: el. osvětlení (centrální, u lůžek), zrcadlo, zásuvka v dosahu zrcadla, skříň, stůl, židle/křesla, skleničky dle počtu lůžek, nádoba na odpadky, noční stolky 	
<ul style="list-style-type: none"> Každá ubytovací jednotka má vlastní hygienické zařízení, vybavené ručníky, dle počtu lůžek 	
<ul style="list-style-type: none"> Úklid a povlečení lůžek provádí ubytovatel 	
<ul style="list-style-type: none"> Možnost individuálního přitápění i mimo topnou sezonu (přímotopy) 	
<ul style="list-style-type: none"> TV a rádio s přehrávačem CD na pokoji 	
<ul style="list-style-type: none"> Připojení k internetu zdarma (<i>kompletní pokrytí signálu Wifi v ubytovacích prostorech</i>) 	
<ul style="list-style-type: none"> Koupelna vybavena vysoušečem vlasů, ručníky a osuškami dle počtu lůžek 	

Doporučené standardy pro všechny třídy

Lůžka

- min. rozměr 200 x 80 cm (u původního tradičního nábytku je min. rozměr 190 x 75 cm)
- minimální výška stálého lůžka vč. matrace 40 cm od úrovně podlahy
- jako stálá lůžka nesmí sloužit rozkládací křesla, gauče, pohovky, lehátka atp.
- horní plocha lůžka musí být nedělená, v jedné rovině
- lůžko nesmí vrzat
- dává-li se místo 2 lůžek manželské lůžko (dvojlůžko), musí mít plochu pro ležení o rozměrech min. 200 x 150 cm a musí mít přístup ze stran
- užívání patrových lůžek se připouští výjimečně, za předpokladu, že světlá výška místnosti je minimálně 260 cm; horní lůžko musí mít zábranu a pod matrací nepropustnou podložku; přístup k hornímu lůžku musí být řešen žebříkem

Velikost pokojů

Nejmenší plocha pokoje v ubytovací jednotce v členění do tříd činí:

- 8 m² u jednolůžkového pokoje (pro patrové lůžko 9,5 m²), 12,6 m² u dvoulůžkového pokoje pro třídu dvě květiny
- 9,5 m² u jednolůžkového pokoje, 13,3 m² u dvoulůžkového pokoje pro třídu tři květiny
- 11,4 m² u jednolůžkového pokoje, 13,3 m² u dvoulůžkového pokoje pro třídu čtyři květiny, Jestliže u ubytovací jednotky má pokoj více než dvě lůžka, pro každé další lůžko se nejmenší podlahová plocha pokoje zvětšuje o 5 m².
- Hygienické zařízení ubytovací jednotky musí mít plochu nejméně 4 m².
- (U velikostí pokojů a dalších místností je nutno vždy přihlídnout k celkovému dojmu a regionálním specifikům)

Kuchyňka a kuchyňský kout

- prostor s vybavením pro přípravu jídel a nápojů, mytí nádobí, úschovu nádobí a suchých potravin a s ledničkou
- musí být účinně odvětrávána
- musí sloužit výhradně hostům
- na osobu kompletní příbor (nůž, lžíce, vidlička, lžička), talíř (hluboký, mělký, dezertní), sklenice, hrnek, dále pak dřez, hrnce s poklicemi (velké, střední, malé), pánev na smažení, mísa, nůž na krájení, naběračka, otvírač konzerv, lahví a vývrtka, prkénko, cedník, struhadlo, škrabka na brambory, kartáč nebo houba na mytí nádobí, čisté utěrky na nádobí, nádoba na odpad, chladnička, smeták, lopatka, smetáček, koště, hadr na podlahu, kbelík
- rychlovarná konvice, mikrovlnná trouba, plynový nebo elektrický vaříč s alespoň dvěma plotýnkami

Hygienická zařízení

- stavebně oddělený prostor (koupelna, WC) se samostatnou sprchou nebo koupací vanou a umyvadlem s tekoucí vodou. Je-li hygienické zařízení součástí obytné místnosti (pokoje, ložnice), může být součástí koupelny i WC. Pokud hygienické zařízení není součástí obytné místnosti, na každých 6 ubytovaných osob musí být k dispozici jedna vana nebo samostatná sprcha a samostatné WC.
- musí sloužit výhradně hostům
- musí být přístupné 24 hodin denně a musí být dostatečně osvětleno
- tekoucí teplá voda je k dispozici celý den
- musí mít snadno omyvatelný povrch stěn a podlahy
- musí být vybaveno účinným systémem přirozeného nebo nuceného větrání
- koupelna musí být vybavena sprchovým závěsem nebo vanovou zástěnou, věšáky, předložkou k vaně nebo sprše, mýdlem, nádobou na odpadky, dostatečně velkou odkládací plochou, zrcadlem umístěným nad umyvadlem, elektrickou zásuvkou s označením napětí, která je na dosah přívodního kabelu elektrického spotřebiče u zrcadla. WC musí být vybaveno toaletním papírem s držákem a WC kartáčem na čištění záchodové mísy.
- samostatné WC musí být vybaveno splachovací záchodovou mísou, uzavíratelnou nádobou na odpadky, schránkou nebo držákem s toaletním papírem a kartáčem na čištění záchodové mísy a věšáky na odložení svršků. Dále musí být zabezpečena možnost mytí rukou po použití WC

Provozní řád objektu

- Obsahuje následující informace:
 - Identifikační údaje
 - Úklid (desinfekce, dezinfekce, deratizace)
 - Manipulace s prádlem
 - Způsob zásobování pitnou vodou
 - Výroba teplé vody
 - Způsob větrání
 - Manipulace s odpady
 - Odpovědná osoba

Ubytovací řád

- Externí dokument určen pro informování hostů, umístěný na viditelném a přístupném místě. Obsahuje informace o těchto aspektech pobytu:
 - ubytování
 - snídani
 - noční klid
 - kouření
 - stížnosti x pochvaly
 - hlášení závad
 - tísňové linky a způsob evakuace
 - zodpovědnost za děti, zvířata, majetek

Zettwing 1941

Cetviny 2003 (<http://www.antikomplex.cz/novohradske-hory.html>)